

Praatjes bij straatjes : Straten in het Werkgebied van de Heemkring St.-Guthago

Johan Ballegeer

Verantwoording

Soms dwaal je even door een van onze dorpen en lees je verstrooid een naam. Jef Mennekensstraat. Wie mag die Jef geweest zijn? Of Sint Guthagostraat. Dat zal wel elke inwoner van Oostkerke weten. Of toch wel iedereen van de Heemkundige kring ?

Maar neen. Ooit zag ik het verslag van een rally op TV. "Waar sta je?" riep de organisator over de talkie-walkie. "Bij een huis en in de voortuin staat een paterke." De camera zoemde in op...

Op het beeldje van Sint Antonius van Padua...

Wie kent Toontje niet? Wij vroeger wel. Maar nu? In 2003.

En wie mag Astrid van het Astridplein zijn.

Niet langer dan 25 mei 2003 verdwaal ik zappend op een stupied TV-spelletje: Vlaanderen tegen Nederland. Wie was koningin Astrid?

En de Hollandse presentatrice...- Ik zeg de naam niet. Het was ene Yvon Jaspers. Zij maakte het kijkerspubliek wijs dat de Belgische koningin Astrid om het leven was gekomen toen ze van een rots stortte.

Geen commentaar...

Daarom deze praatjes bij straatjes.

A. DAMME

1. Bradericplein

Dit plein ligt in het hart van Vivenkapelle

In 1354 kwam de heerlijkheid Vive in het bezit van de familie Braderic, die tegelijk heren van Bonem waren. Vijf jaar eerder kreeg Jakob Braderic van paus Clemens VI de toelating om te Vive een kapel te bouwen. (RDP 12,115)

2. Corneliestraat

De Corneliestraat brengt ons van de Jacob van Maerlantstraat naar de Haringmarkt.

De naam van deze straat is eerder ontleend aan het Corneliehof dan aan een persoon. De eerste bezitter van dit hof zal ene Cornelia of Cornelius geweest zijn. (RDP 28,77/32,107)

3. Jacob van Maerlantstraat

Deze straat loopt ten zuiden van de Markt.

Jacob van Maerlant, (ca 1299) die es de vader der Dietschen dichters algader, heeft niet alleen zijn standbeeld in Damme maar ook zijn straat in Heist en Koolkerke (St.-Jozef). Volgens E.H. Jozef Noterdaeme was hij afkomstig van Merlant, een wijk bij Strooien Haan in Houtave. Van Mierlo betwistte het en gaf later Noterdaeme gelijk. Nu betwist Frits van Oostrom, een Hollander, deze stelling. van Maerlant was de eerste die zijn werk in het West-Vlaams schreef, en deze taal meteen de status van een beschaafde taal gaf. Hij was schepenklerk te Damme waar hij zijn standbeeld kreeg, een werk van Pickery. (GZ2 34).

4. Juliaan Opedrinckstraat

De Juliaan Opedrinckstraat vertrekt uit de Ketelstraat

Juliaan Opedrinck werd te Stene geboren op 27 juni 1851. Op 12 oktober 1910 kwam hij te Knokke wonen waar hij zijn 'Knocke, histoire et souvenirs' schreef. Opedrinck overleed op 2 april 1921 te Damme, waar hij het museum stichtte. Deze gevoelige en ziekelijke priester schreef heel wat over Knokke, Oostkerke, Damme en Westkapelle. Hij was leraar aan het gesticht voor blinden en doofstommen te Brugge, onderpastoor te Poperinge en Hooglede. Hij nam vermoeid zijn intrek bij B. Demeester in de de Judestraat te Knokke, waar hij verder zijn artikels voor talrijke tijdschriften schreef. Te Knokke kreeg hij een plein naar hem genoemd. (GZ2 29)

5. Romboutswervedijk

Van de Damsesteenweg in noordoostelijke richting.

Ooit moet ene Rombout alhier polders ingedijkt en de watering ervan beheerd hebben. Misschien was hij wel de eerste dijkgraaf. (RDP 6-5,6,125)

6. Sint Jansstraat

De Sint Jansstraat loopt van de Speyestraat naar de Burgstraat.

De Damse schippers haalden wijn uit Saint Jean d'Angely en met de accijnzen werd het stadhuis gebouwd. Geen wonder dus dat de Dammenaars Sint Jan gingen vereren. Saint Jean d'Angely is een dorpje van een goede tienduizend inwoners in de Charente op zestig kilometer van La Rochelle eveneens bekend bij de middeleeuwse Dammenaars om zijn wijn. De katholieke kerk vereert een Sint Jan de Doper en een Sint Jan de Evangelist. De eerste was zijn neef en voorloper. Deze werd onthoofd op verzoek van Salomé. Ze wilde wel voor Herodes dansen op voorwaarde dat ze Jans hoofd kreeg. De tweede was de geliefde apostel van Jezus. Ongelooflijk maar waar: alle Engelse vrijmetselaarsloges en de Vlaams reguliere werkplaatsen eren hem als hun patroon. (GZ2 19;WP)

B. DUDZELE

1. Amaat Vynckestraat

De vroegere Westkapellestraat leidt ons het dorp binnen.

Amaat Vyncke, bijgenaamd Ratte Vyncke, was zeer geliefd bij de bevolking. Hij

werd in 1850 te Zedelgem geboren als zoon van de koster. Zeventien jaar later trok hij als zoeaaf op ter verdediging van de Kerkelijke Staat. Als onderpastoor te Dudzele stichtte hij de muziekmaatschappij 'Poldergalm'. Hij gebruikte nogal gespierde taal in de lokale pers tijdens de schoolstrijd. Met zijn nieuwe fanfare trok hij naar Lissewege. Te Dudzele ontving hij de dichters Pol de Mont en Berten Rodenbach. Samen met hen strooide hij kwatrijnen vanaf de toren van Lissewege. De liberale burgemeester Bossier verbood hem te spelen op de openbare weg. Ratte ging de Vlaamse Leeuw spelen boven op de toren. In 1883 zag de bisschop hem met een zekere opluchting naar Afrika vertrekken als Witte Pater. Hij overleed in 1888 te Kibangoe. (GZ2 275)

2. Bossiersgoed

Doodlopende zijstraat tegenover de Erembaultstraat. Genoemd naar Willem Bossier die in 1890 op het kasteeltje woonde. Onder de oorlog 1940-1944 was hier de Ortskommandantur. (MCD 502)

3. Erembaultstraat

Dit is het doodlopend straatje tegenover de Herdersbruggestraat.

Ene Erembault, heer van Dudzele was in 1736 medestichter van een Engelse Vrijmetselaarsloge in Parijs. Hij was dus klaarblijkelijk Stuartgezind. (GOB 74)

4. Feverystraat

Zijstraat van de Sint Lenaardstraat waar Pieter Fevery in 1910 huisjes bouwde. (MCD519)

5. Sint Lenaardstraat

De Sint Lenaardstraat loopt ten oosten van de kerk.

Te Dudzele wordt Sint Leonard van Noblac vereerd. Hij werd aangeroepen voor de verlossing van de gevangenen en door hoogzwangere moeders. Deze Leonard leefde als kluizenaar in de bossen van Noblac nabij Limoges. Toen Clovis op jacht was, moest de koningin die hem vergezelde bevallen. Door Leonards gebed geholpen, verliep alles opperbest. Vandaar naar de verlossing van de gevangen slaven bij de Moren is maar een stap. (GZ2 280)

C. HOEKE

1. Sabsweg en Oude Sabsweg

Slingert van het dorp naar de Oostkerkestraat. De Oude ligt aan beide zijden van de Natielaan tegen de grens met Westkapelle.

Staan we hier voor een persoonsnaam? Eigenlijk is het 'des abtsweg', namelijk de weg van de abt van Sint Pietersabdij in Gent die naar de middeleeuws schapenweiden van deze abdij leidde. (GZ2 96)

2. Sint Jacobstraat

De Sint Jacobstraat is zo wat de voornaamste straat van Hoeke.

Sint Jakob de Meerdere, wiens schelp in vele gemeentewapens van onze

streek prijkt, is de patroonheilige van de kerk van Hoeke. Niet verwonderlijk : het was de eerste kerk die de pelgrims uit Skandinavië naar Santiago bezochten als ze in het Zwin landden en voor ze naar Lissewege en vandaar naar Santiago trokken. Jacobus de Meerdere, apostel was de broer van de apostel Jan. Hij werd ca. 44 door Herodes Agrippa gedood. Zijn relikwieën worden bewaard in Santiago de Compostella. (GZ2 98-WP)

D. KNOKKE-HEIST

1. Albertplein, Albertlaan

Dit mondaine plein ligt tussen de Zeedijk en de Kustlaan. Aanvankelijk heette het Leopoldplein.

Het Albertplein is ongetwijfeld een der meest gekende pleintjes van Het Zoute, in zoverre dat het zelfs de koosnaam of spotnaam Place m'as-tu vu kreeg. Hier begint eigenlijk Het Zoute. Het werd niet naar de huidige koning Albert II maar naar zijn grootvader Albert I genoemd.

De Albertlaan loopt van het Gemeenteplein naar het Burg. Frans Desmidtplein. (WP)

2. Astridlaan en Astridplein

De Astridlaan loopt van de Bronlaan naar de Prinses Josephinelaan.

Het gaat hier wel om Koningin Astrid (Stockholm 1905 - Küssnacht 1935), die in 1926 trouwde met prins Leopold van Saksen-Coburg, de latere koning Leopold III. Zij was de moeder van prinses Joséphine-Charlotte, koning Boudewijn en koning Albert II. Ze kwam om het leven bij een auto-ongeval te Küssnacht in Zwitserland. (WP)

3. Camille Bassensplein

Dit pleintje vinden we tussen de Albatrosstraat en de Serweytensstraat.

Camille Bassens was een Heistse reder die in 1854 de Visserskapel liet bouwen in de duinen. Hij kocht er ook een O.L.V. beeld voor. De kapel werd een toevluchtsoord voor de vissers, maar in 1868 bij de aanleg van de spoorweg moest de kapel verdwijnen. In 1892 werd een nieuwe kapel gebouwd. In 1841 stichtte hij met andere reders een ondersteuningskas voor weduwen en wezen. Voorheen werden de schuiten gebouwd bij de Oostendse vaart. Bassens richtte de eerste scheepswerf op te Heist. (GZ2 197)

4. Bayauxlaan

Deze laan loopt van de Lippenslaan naar de Koningstraat.

Pierre Lambert Bayaux (Mechelen 1849 - Knokke 1930) studeerde bij Blanc-Garin en aan het atelier Libre te Parijs. Hij woonde van 1908 tot 1944 te Oostkerke waar hij veel schilderde. Nadien woonde hij aan de Graafjansdijk. In 1947 hield men in het Casino een retrospectieve tentoonstelling met de werken van Pierre Bayaux. (LA)

5. August Beernaertstraat

Deze korte Heistse straat loopt van de Graaf d'Ursellaan langs de Kinkhoorn naar de Zeedijk.

Aug. Beernaert was een katholiek staatsman (Oostende 1829 - Luzern 1912). Hij was minister van Openbare werken en steunde sterk de koloniale politiek van Leopold II. Hij kreeg de Nobelprijs voor de Vrede. Speelde een belangrijke rol in het ontstaan van de haven van Zeebrugge. (WP)

6. Peter Benoitlaan

Deze straat verbindt te Heist de Knokkestraat met de Pannenstraat.

Benoit (Harelbeke 1834 - Antwerpen 1901) was de leider van de Vlaamse muziekbeweging. Hij was een vooraanstaand muziekpedagoog. Hij werd vereremerkt met de Prijs van Rome, dirigeerde Les Bouffes Parisiennes en stichtte in Antwerpen de Kon. Vlaamse Muziekschool (1867). (WP)

7. Blancgarinstraat

De Blanc-Garinstraat loopt van de Lippenslaan naar de Paul Parmentierlaan. Slenterend vanaf het van Bunnanplein is het de derde straat aan je rechterhand.

Ernest Blanc-Garin werd geboren te Giver in Frankrijk in 1843 en stierf in 1916. Hij was een leerling van Alexandre Gabanel (Montpellier 1823 - 1889) en van de Vlaming Jan Portaels (Vilvoorde 1818 -Schaarbeek 1895). Hij exposeerde in Parijs en in het 'Salon' sinds 1868. Hoewel hij behoort tot de Franse school, had hij een befaamd atelier in Brussel. Blanc-Garin kwam naar Knokke met de hele bent Schaarbekenaars, o.a. Verwee, Paul Parmentier, Geo Bernier, Léon baron Frédéric en Franz Bingé. Men beweert dat sommigen van hen in hun Schaarbeeks artiestencafé zoveel schulden hadden, dat ze het veiliger in Knokke vonden en er (toen nog) goedkoper konden wonen. Ze sloten zich aan bij de groep van Theo van Rysselberghe en diens leerlinge Anna Bloch. Blanc-Garin kocht te Knokke een stuk duin en liet op een heuvel de villa Blanc-Garin oprichten. Zo berooid zal hij dus wel niet geweest zijn. Net zo min als Paul Parmentier die een villa en later een kasteel liet bouwen in de Smedenstraat. In 1950 wordt de villa Blanc-Garin gesloopt en de hul geslecht. (BE)

8. Anna Blochplein

Ligt sedert 2003 op het kruispunt van de Meerlaan en de Eeuwfeestlaan. Leerlinge van Theo van Ryselberghe. Enige vrouw die lid was de groep Les XX. Ze verbleef te Knokke (1848-1936) (D.L.)

9. Boudewijnlaan

De Boudewijnlaan loopt van de Koningslaan, de Lippenslaan dwarsend bij het hotel Boudewijn naar de Albertlaan.

Zij is dus niet genoemd naar koning Boudewijn maar wel naar het hotel prins Boudewijn (Brussel 1869 - 1891). Deze prins was de zoon van Filip, graaf van Vlaanderen. Hij stierf heel jong, waardoor zijn broer Albert I koning werd. De eerste groep kunstschilders vond hier haar onderkomen. Devent o.c. schrijft dat het er eerder als een Afrikaanse souk dan als een hotel uit zag. (BE)

10. Antoine Bréartstraat

De Antoine Bréartstraat verbindt de Kustlaan met de Zeedijk ten westen van het Albertplein. Hier had Antoine Bréart (Loupoigne 1851 - Sint-Gillis 1935) al vroeg een paar villa's. Hij heeft ook een straat te Sint-Gillis naar hem genoemd. Deze handelaar werd schepen en later burgemeester van Sint-Gillis. Hij ijverde vooral voor het onderwijs en het algemeen stemrecht. In 1891 werd hij geïnitieerd in de loge 'Les Amis Philanthropes'. (LP65)

11. Burkeldijk

Deze dijk begint aan de Retranchementstraat en loopt langs de Burkelpolder tot aan de Dikke Dijk.

Mattheus van Burckel heeft omstreeks 1615 dit poldertje gewonnen. (RDP 15/70)

12. Cantelmolinie

Deze straat volgt Cantelmolinie.

Deze hoekige verdedigingslinie loopt te Westkapelle zuid-noord vanaf de grens met Lapscheure tot aan de Vrede. 'Fortificatie by Zyne Excellentie don Andrea Cantelmo deze zomer 1641 ghedaen maken.' Cantelmo was een Spaanse generaal. (RDP 1-5 e.v.)

13. Cassiersstraat

Deze straat loopt van rechtover het Verweeplein van de Lippenslaan naar de Paul Parmentierlaan.

Henry Cassiers (Antwerpen 1858 - Brussel 1944) kwam in 1883 met van Rysselberghe naar Knokke. Hij illustreerde in 1888 met '106 dessins d'après la nature' de 'Guide descriptif illustré de la côte Flamande' van Jean d'Ardenne (= Léon Damartin). Damartin was lid van de Brusselse loge "Les Vrais Amis de l'Union et du Progrès Réunies". Leerling van Henri Staquet. (AD)

14. Winston Churchillstraat

Deze straat verbindt de Piers de Raveschootlaan met de Bevrijdingslaan. Ze werd aangelegd in 1947.

Winston-Léonard-Spencer Churchill (Oxford 1874 - Londen 1965) was een afstammeling van de hertog van Marlborough. Hij volgde de militaire school van Sandhurst en werd oorlogsverslaggever in de Boerenoorlog. In 1916 werd hij voor het eerst Minister van Oorlog. Zijn naam blijft verbonden aan de Conferentie van Jalta. Waarom hij in 1953 de Nobelprijs voor literatuur kreeg is een raadsel. Hij was lid van twee Londense loges, waar hij overigens zelden verscheen. (WP)

15. Alice Collinplein

Sedert 2003 ligt het Alice Collinplein in een zijstraat van de Zoutelaan waar het Elzenpad het Duinroospad ontmoet. Over deze schilderes (St.-Jans-Molenbeek 1878 - Knokke 1962) publiceerden we een uitgebreid artikel in R.D.P. XLIII, 139.

16. Hendrik Consciencelaan

Deze straat loopt te Heist van de Pannenstraat naar de Westkapellestraat.

Vlaams schrijver (Antwerpen 1812 -Brussel 1883). Zoon van een Franse vader en een Kempische moeder. Hulponderwijzer, vrijwilliger in de 18-daagse veldtocht tegen Holland, tuiniersknecht, arrondissementscommissaris, conservator van het Rijksmuseum. Hij schreef een bibliotheek vol. Zijn meest bekende werk is evenwel 'De leeuw van Vlaanderen' dat menig Vlaming Vlaamsbewust maakte. (WP)

17. August Dansestraat

Dit elleboogstraatje buigt van de Elisabethlaan naar de Lippenslaan in de buurt van het Frans Desmidtplein.

A. Danse, (Brussel 1829 - Ukkel 1921). De straat werd in 1930 genaamd naar de minder bekende graveur die er woonde en vaak bij Verwee op bezoek kwam. (AD)

18. Burgemeester Camille Deckersstraat

Tussen de Peperstraat en het Gemeenteplein vind je de Burg. C. Deckersstraat. 1947

Camille Deckers (Westkapelle 1877 - Knokke 1957) was zeer bedrijvig als aannemer tussen de twee oorlogen.

Op 2 september 1944 wordt oorlogsburgemeester de Leyn vervangen door Camille Deckers (tot 1946). Generaal Eberding beveelt op 25 oktober de evacuatie van Knokke. Deckers weigert elk bevel op te volgen. (CI94,20)

19. Charles de Costerstraat

Deze laan begint bij de de Judestraat en loopt tot Magere Scorrelaan. 1965

Charles (München 1827 - Elsene 1879) schijnt maar één werk geschreven te hebben: zijn Tijl Uilenspiegel. Zijn ouders waren bedienden bij de nuntius in Beieren. Deze zou Charles' ooievaar aan 't vliegen gebracht hebben, fluisteren boze tongen. Hij las bij fragmenten zijn Uilenspiegel voor in de loges 'Les Amis Philanthropes' en 'Les vrais Amis de l'Union'. (LP107)

20. J.B. de Ghelderekaai

De meest westelijke grens van Heist werd naar deze Heistse burgemeester genoemd.

Jan Baptist jonkheer de Gheldere was niet alleen burgemeester van Heist-aan-zee maar tevens vanaf 1962 voorzitter van de provincieraad. Zijn wapen bevindt zich in een van de brandvensters van de Sint-Antonius-abtkerk. (GZ2 196)

21. de Judestraat

Deze straat loopt van het Gemeenteplein naar de Ch. de Costerstraat. Oude Knokkenaars blijven haar koppig de Jodestraat noemen, hoewel ze met Joden niets te maken heeft.

Hier woonde ooit de volkse figuur Jacobus de Jude (°1834) in nr. 21. Tot 1866 heette ze Duinenwegel. Tot eind 1980 was hier met 'De Hoeve' en 'The Ranch'

de uitgangsbuurt van Knokke. (MCK)

22. de Klerckstraat

Ooit heette deze straat de Polderstraat. In 1971 kreeg ze haar huidige naam. Ze loopt van het Gemeenteplein naar de Graafjansdijk.

Louis de Klerck was afkomstig van Dudzele. Hij werd uitbater van het 'Hôtel de Bruges'

Lodewijk De Klerck (1854 - 1940) stichtte met enkele vrienden in 1902 'Knocke en avant' en werd van 1911 tot 1926 burgemeester van Knokke. (AD)

23. de Kerckhovelaan

De de Kerkhovelaan loopt van de Zoutelaan naar de prins Karellaan. 1930

Graaf de Kerckhove de Denterghem was beheerder van de Compagnie du Zoute.

Het wapen van de familie de Kerkhove de Denterghem bevindt zich in het Zoutekerkje. De familie begunstigde de bouw van de kerk. De moeder van Maurice graaf Lippens was ene de Kerckhove de Denterghem . (AD)

24. Pastoor de Neveplein

Het pastoor de Neveplein ligt ten zuiden van de kerk van Westkapelle.

Al in 1796 kwam Jacobus de Neve in stokken met het Frans Republikeins gezag. Hij weigerde de parochieregisters af te geven aan de maire. Hij werd in 1798 gedeporteerd naar Cayenne en stierf op 5 juni 1799. Jan Lavaert, pastoor van Westkapelle beschreef het leven van zijn voorganger in Rond de Poldertorens XLI, 2.

25. Burg. Frans Desmidtplein

Het Burgemeester Frans Desmidtplein ligt op het kruispunt van de Elisabeth- en de Piers de Raveschootlaan. Voorheen heette het Eeuwfeestplein en daarna Elisabethplein. In 1947 kreeg het zijn huidige naam. Frans Desmidt (°Dudzele 1882) was van 1928 burgemeester. In 1936 wordt hij volksvertegenwoordiger. Hij geeft in 1940 zijn ontslag. en wordt in 1942 aangehouden samen met Charles Coppieters 't Wallant en E.H.W. Vincke. Op 26 nov. 1944 overlijdt Frans Desmidt in het concentratiekamp van Bad-Gandersheim. (CI94,53)

26. Nestor de Tièrestraat

De Nestor de Tièrestraat verbindt de Koningslaan met de Lippenslaan. 1926

Nestor de Tière (Eine 1856 - Vorst 1920) was een toneelschrijver van gevierde toneelstukken zoals Roze Kate en Een spiegel. De naam werd in 1926 gegeven op verzoek van de Vlaamse toneelschrijvers. (AD)

27. Jan Devischstraat

De Jan Devischstraat loopt van de Smedenstraat naar de Graafjansdijk.

Ene Jan de Visch was in 1511 leenhouder van het Ammanschap van Lissewege, maar dichterbij ons was Jan Devisch van 1820 tot 1830 burgemeester van Knokke. Hij onthaalde Leopold I te Knokke. (MCK)

28. de Vrièrestraat

Tussen de Stadhuistraat en de Kerkstraat vindt men de de Vrièrestraat. 1893

Het wapen van Adelaide de Vrière vindt men in de kerk van Koolkerke. Adolf baron de Vrière was de tweede gouverneur van West-Vlaanderen van 1849 tot 1857. Het was toen de gewoonte om aan nieuwe straten de naam van hooggeplaatste personen te geven. Vooral daar Heist hier toen een schuilhaven plande. de Vrière was tevens grootgrondbezitter te Heist en verkavelde hier wat terreinen. (RDP 37,132)

29. D'Hooghestraat

Dit straatje verbindt het pleintje in de Leopoldlaan met de Zeedijk.

D'Hooghe bouwde hier de eerste huizen. Eugène D'Hooghe (Brugge 1863 - Knokke 1928) was in 1904 niet alleen medestichter van 'Knokke Voorwaarts' maar een ondernemend aannemer die het initiatief nam voor een stranduitbating in de nabijheid van het Casino. De duinen werden geëffend en een nieuw badstrand kreeg vorm. Hij was ook verhuurder van kano's op het Zegemeer. (AD)

30. Jozef Dhoorelaan

Deze laan loopt van het oude vuurtorentje op de dijk naar het Vissershuldeplein.

Jozef Dhoore was onder de oorlog lid van de koopvaardijvloot. Toen zijn schip verging spande hij zich zo in om zijn makkers te redden, dat hij er zelf het leven bij liet. (o.o.)

31. Dumortierlaan

De Dumortierlaan ligt tussen de Lippenslaan en het Driehoeksplein.

Henri Dumortier (1846 - 1918) werd geboren te Koudekerke in Frans Vlaanderen en stierf in Schaarbeek. In 1887 reeds kocht het consortium Verwee-Dumortier-van Bunnan van de familie Lippens 34 ha 50 a 58 ca duinen in de Zoutepolder die zij verkavelden. Dumortier overleed in 1918. (BE)

32. S. Dupuisstraat

De Sylvain Dupuisstraat verbindt de Leopoldlaan met het Rubensplein. 1934

Sylvain Dupuis (1856 - 1931) stond bekend als componist en dirigent. In 1881 behaalde hij de prijs van Rome. Hij schreef de opera's 'Cour d'Ugnon' (in het Waals) en 'Le désespoir de Jésus'. Dupuis was lid van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen en Schone Kunsten. Kort voor de eerste Wereldoorlog liet hij zijn villa bouwen aan de Lippenslaan. Hij overleed te Brugge. (BE)

33. Elizabetlaan

Deze laan werd aangelegd in november 1909. In 1930 wordt ze heraangelegd. Ze loopt van het Sas van Heist tot aan het Albertplein en werd genoemd naar koningin Elisabeth, hertogin in Beieren, echtgenote van koning Albert I van Saksen-Coburg. (Possenhofen 1876 - Brussel 23 nov. 1965). (WP)

34. Père Fachépad

Tussen de Fochlaan en de Prins Karellaan.

Kreeg zijn naam in 1947 naar aanleiding van een volksoverlevering. Hier zou ooit een zo strenge vader gewoond hebben dat zijn kinderen het steeds over 'père fâché' hadden. Si non e vero.... Anderen beweren dan weer dat het een pater uit het nabije Dominikanerklooster gaat. Quod capita... (oo)

35. Fincentlaan

De Fincentlaan is de tweede zijstraat van de Lippenslaan komend van het Opedrinckplein. Ze loopt naar de Koningstraat.

Ko Fincent (Knokke 1838 - 1930) woonde in deze straat. Jacobus Fincent, lid van de gemeenteraad, kreeg opdracht uit te zien naar een verplaatsbare houten kiosk die op het Verweeplein moest komen. Fincent is een oude Knokse stam. Misschien is Francisca Fincent (Moeder Siska) wel de meest bekende telg uit dit geslacht. Ze werd geboren op 10 mei 1842 en overleed in 1877. Haar bekendste schepping naast haar zestien kinderen, zijn ongetwijfeld de Knokse wafels. Ze was een eerste keer getrouwd met Frans de Fonseca, volgens de legende een afstammeling van een Spaanse muiter. Zelfs Abraham Hans wijdde er een van zijn boekjes aan. (MCK-BE)

36. Fort Sint-Pol

Het Sint-Paulusfort werd in 1627 opgeworpen op het oosteinde van de Blinkaertduinen. Van de Paulusstraat over dit fort loopt een wandelpaadje naar de Blinckaertlaan. Het fort werd geslecht door de Oostenrijkers in 1783. Zie Paulusstraat. (MCK-RDP23,127 ev)

37. Fochlaan

De Fochlaan loopt van de Elisabethlaan naar de Emile Verhaerenlaan.

Ferdinand Foch (Tarbes 1851 - Parijs 1929), Frans maarschalk, opperbevelhebber van het Frans leger. In deze laan bevindt zich op nr. 23 het vakantiehuis van Eug. Ysaye dat in 2003 beschermd monument werd. (AD)

38. Fonteinstraat

De Fonteinstraat is een lange landweg op Ramskapelle die van de Jonkheerestraat naar de Dudzelestraat loopt. Er is geen fontein in de buurt te vinden. Ze ontleende haar naam gewoon aan ene Fonteyne die er woonde. De straat komt reeds voor in 1770. (MCW)

39. Georginapad

Dit korte pad verbindt de Meerlaan met het Zegemeerpad.

Niets met zekerheid geweten. Misschien naar een eerste villa aan dit pad. (oo)

40. Baron de Gemblinnestraat

De meest westelijke dwarsstraat tussen de dijk en de Jozef Dhoorestraat te Heist. 1902

De Baron de Gemblinnestraat kreeg haar naam naar een toen bekende edelman die tegenwoordig totaal in de vergeethoek zit. (AD)

41. Guido Gezellestraat

De naam van deze grote Vlaamse dichter werd geschonken aan de straat die de Kursaalstraat verbindt met de Pannenstraat.

Gezelle werd te Brugge geboren op 1 mei 1830 en stierf er 27 nov. 1899. Hij schreef veel godsdienstige poëzie en natuurlyrik. Lag overhoop met zijn bisschop en met de loge, was hevig anglofiel en probeerde het West-Vlaams te promoten als de enige officiële beschaafde taal van het land. Wat ze in West-Vlaanderen sinds van Maerlant toch al was. Stichtte de tijdschriften Loquela, Rond de Heerd en Biekorf. (WP)

42. Graaf d'Ursellaan

Deze laan loopt te Heist van het Heldenplein naar de Parkstraat. Ze werd in op 25 augustus 1902 ingehuldigd tegelijk met de inhuldiging van de badplaats Heist-aan-Zee in aanwezigheid van Karel graaf d'Ursel, gouverneur van West-Vlaanderen. (MCH)

43. Graafjansdijk

Welke Jan? Jan zonder Vrees of Jan van Namen? We geloven eerder de plaatselijke historicus André D'Hondt die opteert voor een dijkgraaf met de naam Jan.

Het zou deze dijk zijn die Dante citeert in zijn Divina Comedia, als een dam tussen de gelukzaligen en de verdoemden, als hij schrijft:

Quale i Fiaminghi tra Guizzante e Brughia,
Temendo'l fiotto che'inver lor s'avventa,
Fanno lo schermo perchè'l mar si fuggia.

(Inferno, 15, 4 - 6)

Zoals de Vlamingen tussen Cadzand (of Witzand) en Brugge die de golven vreesden bij opkomende zee een dijk aanlegden opdat de zee zou vluchten..

De aanleg van de dijk begon evenwel onder Jan van Namen, oudste zoon van Gwijde van Dampierre en werd voorgezet onder Jan zonder Vrees.

In de 14e - 15e eeuw worden verschillende dijken aaneengesloten en vormen aldus de Graafjansdijk. In 1893 werd het kapelletje gebouwd voor Juffrouw Maria Breydel. Hier ligt ook de Sint-Jorisredoute. (GZ2 162)

44. Graaf van Vlaanderenlaan

De tweede korte dwarsstraat ten westen van het Vissershuldeplein.

Onze allereerste graaf was Boudewijn met de IJzeren Arm. Maar vanaf 1830 kreeg de oudste zoon van elke Belgische koning deze titel. Hier bedoelde men Filip van Saxen-Coburg-Gotha (Laken 1837 - Brussel 1905) die bij de dood van Leopold II geen koning wenste worden, zodat Albert I zijn oom opvolgde. Ook onze huidige koning draagt deze titel. Prins Karel, de zoon van koning Albert I, schilderde onder de naam Karel van Vlaanderen. (WP)

45. Hermans-Lybaertstraat

Van de Vlamingstraat naar het Maes en Boereboomplein heette ze vroeger de Vuurtorenstraat.

Reeds in 1868 verklaarde mevrouw Hermans zich bereid om een stuk grond af te staan voor de bouw van de kerk op voorwaarde dat de straat er achter de Lybaertstraat zou genoemd worden. De straat kwam er pas in 1885. Ze kreeg haar huidige naam in 1887, maar toen nog rue Hermans-Lybaert. (MCH)

46. Prof. Corneel Heymansplein

Ligt tussen het Brits en het Pools pad, waar zijn gedenkteken staat.

Corneel Heymans (Gent 1892 - Knokke 1968) begon zijn humaniora aan het Sint-Lievenscollege samen met zijn twee broers. Het onstuimig trio kreeg het consilium abeundum, stapte over naar het jezuïetencollege in Turnhout en eindigde in het Sint-Barbaracollege te Gent. Het Turnhoutse Sint-Jozefcollege had toen de naam het meest Vlaamsgezinde te zijn in Vlaanderen. Veel was daar niet van te merken. Ook daar kende men het signum gebruik. Dit bestond erin dat als een leerling betrappt werd op Vlaams spreken, hij het signum kreeg. Een doosje met een briefje en een potlood in. Er ligt er een in het Sincfalamuseum. Wilde je het kwijt raken, dan probeerde je een medeleerling erin te luizen. De weerbots van dit vuile verklikkerswerk was dat vele jongens rechtgeaarde Vlamingen werden. Corneel werd professor geneeskunde aan de universiteit te Gent. Kreeg in 1968 de Nobelprijs voor zijn studie over de fysiologie van de ademhalingsregeling. (RBW)

47. Abraham Hansplein

In 2001 kreeg het kruispunt op de Elisabetlaan, de Parmentierlaan en de Koningslaan de naam Abraham Hansplein. Deze Vlaamse liberaal en protestant werd geboren te St. -Maria-Horebeke in 1882 en overleed te Knokke in 1939. Journalist bij Het Laatste Nieuws. Vruchtbaar populair romanschrijver. Van zijn kinderbibliotheek verscheen een nummer per week. Hij leerde de Vlaamse jeugd lezen, voor zover zijn 'Hanskens' in katholieke scholen niet verboden werden.

48. Emmanuel Hielstraat

De Emmanuel Hielstraat verbindt de Peter Benoitstraat met de Polderstraat. 1954.

De grote Vlaamse dichter (Sint-Gilles-Dendermonde 1834 - Schaarbeek 1899) schreef naast zijn twaalf stielen en dertien ongelukken vooral teksten voor componisten als Benoit. Hoewel zeer Vlaamsgezind was hij lid van de Loge 'Les Amis Philanthropes' te Brussel. Bekend is de tekst: 'Het daghet in den Oosten. Het licht overal! Wie zal ons lijden troosten?Wie troosten lief getal?' Een tekst die eerder maçonniek dan flamingantisch is. De cantate werd uitgevoerd ter gelegenheid van de inwijding van de tempel van 'Les Amis du commerce et de la Persévérance réunies' in Antwerpen. Hiel heeft ook zijn straat in Schaarbeek. (LP207)

49. Julius Hostestraat

Deze straat ligt tussen de Koningsstraat en de Parmentierlaan.

Julius Hoste (Tielt 1848 - Brussel 1933) was een strijdend liberaal flamingant. Hij stichtte onder meer 'Het Laatste Nieuws'. Hij was lid van de loge 'Les Amis Philanthropes' en heeft eveneens een straat naar hem genoemd te Schaarbeek. (LP213)

50. Izabellastraat

De Izabellastraat loopt van de Heistlaan naar de Westkapellestraat en volgt te Heist de Izabellavaart.

Deze waterloop liep naar het Sint-Isabellafort dat in 1622 door graaf Fontaine aangelegd werd nabij de Vrede. Algauw viel het sint weg omdat men ging verwarren tussen de heilige Isabella en aartshertogin Isabella, gouvernante der

Nederlanden (Segovia 1566 - Brussel 1633). Als men het over een 'isabellekleurtje' heeft, gaat het over haar ondergoed, omdat ze gezworen had dat ze niet eer proper goed zou aantrekken dan nadat haar echtgenoot, aartshertog Albrecht, Oostende zou veroverd hebben, wat drie jaar, drie maand en drie dagen later gebeurde. Het graven van de Izabellavaart duurde wel tot 1650. (RDP10,33ev)

51. Jonkheerestraat

Oude Ramskapellenaars spraken van de Tjoenkersweg.

De Jonckheerestraat is een lange pittoreske landweg die van Ramskapedorp oostwaarts de velden inloopt. Ze is genaamd naar de familie Jonckheere die langs de noordzijde van de straat eigendommen bezat. Juffrouw Jonckheere was de weldoenster van de Vrije Lagere Meisjesschool te Ramskapelle. (MCW)

52. De Garre van Konee

De Garre van Konee is de niet officiële naam van een steegje bij de Sebastiaan Nachtegaelestraat. Het kreeg zijn naam naar Liete Konee (Rosalie Cornilly) echtgenote van Edward Verheye (zie aldaar). Ook Brugge heeft in de Breydelstraat een steegje met die naam. Zou het echter niet afgeleid zijn van het spotversje 'Sissen stoend te pissen in de Garre van Konee. 't Kwaam do twee azenten en ze pakten Sissen mee'? (oo)

53. Kopsdreef

De Kopsdreef is een steegje in de Lippenslaan. Ooit woonde daar de kunstschilder Louis Kops uit Brussel. (AD)

54 Koningin Fabiolalaan

De Koningin Fabiolalaan verbindt de Kustlaan met de Prins Filiplaan.

Fabiola de Mora y Aragon werd te Madrid geboren op 11 juni 1928 en huwde koning Boudewijn van Saksen-Coburg in 1960. Schreef 'De Sprookjes van Koningin Fabiola'.(WP)

55 Victor Lamoralstraat

Loopt van de Lippenslaan naar de Albertlaan.

Victor Lamoral (Hal 1866 - Schaarbeek 1927) was een geliefde arts die in 1896 in de Villa Les Hirondelles aan de Lippenslaan kwam wonen. (AD)

56. Generaal Lemanpad

Het generaal Lemanpad slingert zich tussen de Elizabetlaan en de Kustlaan. Tot na de oorlog heette het Duits pad.

Generaal Gérard Lemman (Luik 1851 - 1920). Genieofficier, hoofd van de Militaire school. Oogstte roem als verdediger van het Fort van Loncin bij Luik. Op 15 augustus krijgsgevangen genomen. (AD)

57. Camille Lemonnierlaan

In 1933 aangelegd als de Zwinlaan kreeg deze laan in 1933 de naam van Camille Lemonnier. Ze loopt in een bocht van de Zwinlaan terug naar de Zwinlaan in de buurt van de Lekkerbek.

(Antoine-Louis-) Camille Lemonnier (Elsene 1844 -Brussel 1913) was een Frans-Belgisch auteur, die in de trant van Zola werkte. Hij schreef ook kinderboeken en verhandelingen over kunst. Hij verbleef te Knokke met Picard, Demolder en Pirenne. Romans: 'Les Charniers', 'Un coin de Village' en 'Un

mâle'. (BE)

58. Leopoldlaan

De Leopoldlaan aanvankelijk bedoeld als Leopold II-laan (tot 1938) loopt tussen de Paul Parmentierlaan en de Lippenslaan van de Elizabetlaan naar de Zeedijk. Hier werd in 1898 de eerste villa gebouwd. Zie ook Leopold II-dam te Zeebrugge. (WP)

59. Lippenslaan

In 1784 begint landmeter Philippe-François Lippens uit Moerbeke-Waas de bouw van de tweede Hazegrasdijk. Tegelijk koopt hij een groot gedeelte van de Nieuwe Hazegraspolder.

De Lippenslaan, of kortweg wel eens 'Den Avenue' genoemd loopt van de Margaretakerk naar de Zeedijk. 1894. Eerder was dit de Zeeweg. Dit was een gewone zandweg. Hij werd aangelegd in 1856 en rechtgetrokken vanaf 1866. In 1869 wordt hij gekasseid en verbreed tot zes meter. Pas in 1894 wordt de Zeeweg officieel de Lippenslaan en in 1897 wordt het een rijksweg. In 1912 wordt de laan verbreed en gekasseid. Op 26 mei 1958 wordt Leon graaf Lippens plechtig ingehaald als burgemeester ter opvolging van Camille Deckers. Zijn zoon Leopold werd in 1979 burgemeester. En dan is er nog de graaf Leon Lippensdreef die van de Bronlaan naar het Vogelreservaat loopt. (BE)

60. Maurice Lippensplein

Het Maurice Lippensplein ligt voor het Knokse spoorwegstation.

Maurice graaf Lippens (Gent 1875 - Brussel 1956) was een Belgisch liberaal politicus. Hij was provincieraadslid en werd later gouverneur van Congo (1921 - 23). Lid en voorzitter van de senaat en van de liberale partij. In 1940 gepolst voor een regering onder Duitse voogdij. Vanaf 1922 komt Maurice Lippens op zijn zomerverblijf te Knokke wonen. Hij overlijdt in juni 1956. Monument op de hoek van de Kustlaan en de Sparrendreef. (BE)

61. Maaiken

Het Maaiken ligt op Westkapelle als een U-vormig straatje dat de Sakramentsstraat in en uitloopt.

Maaiken is een West-Vlaamse troetelvorm van Maria. Het straatje ligt aan de Noordramskapelsche watergang te Westkapelle, en is genoemd naar Maeij Theunis (1569). Andere toponimisten houden het echter op maaiveld. (MCW)

62. Maes en Boereboomplein

Zeg maar gewoon de markt van Heist.

Onder de oorlog Reimond Tollenareplein genoemd naar de jonge advocaat die sneuvelde aan het Oostfront. Na de oorlog kreeg het de naam van twee Heistse weerstanders Albert Maes en Gaston Boereboom, arbeiders uit de Zeebrugse cokesfabriek die het concentratiekamp niet overleefden. (oo)

63. Maurice Maeterlincklaan

De Maurice Maeterlincklaan loopt van de Zoutelaan naar de Prins Karellaan.

Eigenlijk heette hij Polydore, Marie, Bernard (Gent 1862 - Nice 1949). Frans-Belgisch schrijver. Amateur imker. Surrealistisch dichter uitbundig geprezen door O. Mirbeau in Le Figaro. Zijn bekendste werk is 'La vie des abeilles'. Nobelprijs literatuur in 1913. (WP)

64. Marcellaan

De Marcellaan verbindt de Zoutelaan met de Prins Karel laan.

Hier woonde bos- en jachtwachter Marcel Rombouts (Wachtebeke 1858 - Knokke 1947) die een van de medestichters was van 'Knokke Voorwaarts' in 1902 samen Eugeen D'Hooghe (c.s.) e.a. Hij droeg met ere het halssnoer als deken der boswachters. (AD)

65. Marie-Joséstraat

Verbindt de Zoutelaan met de Zeedijk even voorbij het Lichtorenplein.

Marie-José (Oostende 1906 -), was de dochter van Koning Albert I. Zij maakte het gesprek tussen haar broer Leopold III en Hitler mogelijk. Ze was enkele weken koningin van Italië door haar huwelijk met Humbert van Italië in 1945. Na de val van de monarchie vestigde zij zich met haar kinderen in Zwitserland. (WP)

66. Marouxdreef

De Marouxdreef begint waar voorheen het tolkantoor aan de Westkapellestraat lag. Ze loopt tot aan de Natielaan.

In 1553 heette ze nog 'mijnheere van Oostkercke landwech', vervolgens 'mevrouw Archiers uitweg'. In 1773 was Lodewijk Maroux de laatste heer van het Hof van Reigaarsvliet. De familie Maroux had hier uitgebreide bezittingen. (MCW)

67. de Maerestraat

De derde dwarsstraat tussen de Jozef Dhoorestraat en de Zeedijk vanaf het westen.

Werd genoemd naar deze knappe waterbouwkundig ingenieur geboren te Sint Niklaas.

Hier had aanvankelijk de nieuwe zeehaven moeten komen volgens de plannen van baron A. de Maere d'Aertrycke uit 1877. Hoewel er toen van een eigenlijke vissershaven geen sprake was. De haven was hoofdzakelijk bedoeld voor houtinvoer onder invloed van de Brugse houthandelaar Serweytens, die op wat nu Albertstrand is, uitgebreide terreinen had. Het plan ging niet door. De haven kwam een weinig meer westelijk. Van 1866 tot 1870 zetelde hij als liberaal in de Kamer, waar hij een fervent verdediger was van de Vlaamse zaak. (AD en MCH)

68. Nicolas Mengélaan

Deze laan loopt van de Heistse Vlamingstraat tot aan de Kursaalstraat.

Nicolaas Mengé werd in 1866 burgemeester van Heist. In 1884 nog de avenue Mengé. Nicolaas boerde op een hofstede die moest wijken voor het eerste station van de NMBS. Hij was tot 1885 niet alleen boer maar ook burgemeester. (MCH)

69. Jef Mennekenslaan

Tussen Dumortierlaan en Zoutelaan. (1937)

Jef Mennekens was niet alleen toneelschrijver maar ook gemeentesecretaris te Sint-Jans-Molenbeek en lid van het kabinet van de minister van Onderwijs. Bijna al zijn stukken schreef hij te Knokke in zijn vakantiewoning op een duinrug tegenover de H. Hartkerk. Van hem is niet enkel poëzie bekend, maar ook jeugdboeken en monografiën over bestuursrecht. (archieff Knokke)

70. Kardinaal Mercierstraat

Dwarstraat tussen de Elisabethlaan en de Zeedijk te Heist.

Désiré-Jozef Mercier (1851 - 1926), deze door de Vlamingen totaal niet geliefde kardinaal verklaarde dat het Nederlands helemaal niet geschikt was als wetenschapstaal. Wijsgeer, stichtte in 1891 het Hoger Instituut voor Thomistische Wijsbegeerte te Leuven. Werd in 1906 aartsbisschop van Mechelen en in 1907 kardinaal. (WP)

71. Jozef Mommenstraat

Van de Lippenslaan naar de Piers de Raveschootlaan. 1933.

Mevrouw Mommen was een van de eerste landschapschilders. Zij liet heel wat werken achter. (AD)

72. Montgomerylaan

Van de Zoutelaan naar de Elisabethlaan.

Bernard Montgomery (1887 - 1976). In de Tweede Wereldoorlog bevelhebber van de geallieerde troepen, in 1942 in Noord-Afrika, Sicilië en Italië. In 1944 in Normandië, Frankrijk, België en Nederland. (WP)

73. Ferdinand Mosselmanstraat

Verbindt de Zoutelaan met de Lippenslaan.

Fernand Mosselman (Sint Joost-ten-Node 1933, advocaat en senator uit Bergen wenste het aanleren van het Frans te Knokke te stimuleren en schonk daartoe 100 000 Fr. voor de aankoop van prijsboeken voor de leerlingen van de openbare school. (BE)

74. Sebastiaen Nachtegaleestraat

Deze straat loopt van het Maurice Lippensplein tot aan het Gemeenteplein. Reeds in 1795 is een S. Nachtegalele maire van Knokke. Een nazaat (?), eveneens een Sebastiaan wordt in 1865 gemeenteraadslid en van 1872 tot 1891 burgemeester van Knokke. Het volgend jaar wordt hij hoofdman van de Sint-Sebastiaanschuttersgilde. Hetzelfde jaar neemt hij ontslag als burgemeester om op 26 december 1895 te overlijden. Nachtegalele was een boerenzoon uit Ramskapelle (MCK)

75. Jozef Nellenslaan

De Jozef Nellenslaan kronkelt in sierlijke bochten van de van Cailliedreef tot aan de Koningslaan.

Gustaaf Nellens (1907 - 1971) was net als zijn vader een kunstkenner. Jozef Nellens overleed op 16 juni 1934. Gustaaf volgde hem de eeuwigheid in op 25 september 1971. In 1974 werd hem het imposante beeld 'Eva' van Eugene Dodeigne als hulde aangeboden. In 1987 werd het gemeentelijk casino verder in concessie gegeven aan de familie Nellens. Roger Nellens was een verdienstelijk kunstschilder. (MCK)

76. Nyckeesstraat

Loopt van de Edw. Verheystraat naar de Smedenstraat.

Aannemer Nyckees bouwde in deze straat tien identieke sociale woningen die 'De Tien Geboden' werden genoemd. (MCK)

77. Onze Lieve Vrouwstraat

Dit straatje loopt van het Heldenplein naar de Albastrosstraat en kijkt zo uit op

het Visserskapelletje toegewijd aan Onze Lieve Vrouw.

Onze Lieve Vrouw is de titel die katholieken geven aan Maria, de moeder van Jezus. De straat kreeg haar naam in 1893. (oo)

78. Pastoor Opdedrinckplein

Het Opdedrinckplein ligt ten zuiden van de Margaretakerk.

Juliaan Opdedrinck werd te Stene geboren op 27 juni 1851. Op 12 oktober 1910 kwam hij te Knokke wonen waar hij zijn 'Knocke, histoire et souvenirs' schreef. Opdedrinck overlijdt op 2 april 1921 te Damme. Deze gevoelige en ziekelijke priester schreef heel wat over Knokke, Oostkerke en Westkapelle. Hij was leraar aan het gesticht voor blinden en doofstommen te Brugge, onderpastoor te Poperinge en Hooglede. Hij nam vermoed zijn intrek bij B. Demeester in de de Judestraat, waar hij verder zijn artikels voor talrijke tijdschriften schreef. (RDP33,101 ev)

79. Louis Parentstraat

Ligt aan de oostzijde van het dir. gen. Willemspark.

Over de herkomst van de naam van deze straat bestaat geen zekerheid. Waarschijnlijk gaat om een grondeigenaar die hier woonde of verkavelde. (oo)

80. Paul Parmentierlaan

De Parmentierlaan loopt evenwijdig met de Lippenslaan vanaf het Opdedrinckplein tot aan de Zeedijk. De laan werd in 1930 aangelegd.

In 1888 kwam de industrieel Parmentier (Elsene 1854) zich vestigen in de Smedenstraat. Hij was de zoon van de industrieel Eugène Parmentier - Evenepoel (Usine Cotonnières de Belgique). In 1890 richt hij met Verwee het feestcomité 'Knocke Attractions' op met de bedoeling het toerisme te promoten. Hetzelfde jaar hersticht hij de Sint-Sebastiaangilde waarvan hij hoofdman wordt. In 1889 doet hij zijn eerste fotografische experimenten die zullen leiden tot de uitvinding van een nieuwe obturateur. In 1891 wordt Parmentier schepen. Parmentier overlijdt te Knokke op 22 augustus 1902. In het stadhuis hangen enkele schilderijen van hem. (LA)

81. Paulusstraat

De Paulusstraat (vroeger Keukelinckstraat) vormt lopend van het Fort St.-Pol naar de Graafjansdijk de Westelijke grens van de Oude Hazegraspolder.

De straat ontleent haar naam aan het Fort Sint-Pol. De Spanjolen, niet zonder reden door de Vlaamse Geuzen paternosterdragers genoemd, gaven aan hun forten langs de Vlaams-Hollandse grens de namen van heiligen. Zo had je het Isabellafort bij de Vrede, de Sint-Jorisredoute aan de Gravejansdijk en het fort Sint-Donaas.

Paulus, oorspronkelijk Saulus (Tarsus ca. 1/10 - Rome ca 64/67) werd van Christenenvolger de apostel der heidenen. Opgeleid tot Farizees wetgeleerde en tegelijk tentenmaker. Onthoofd (daar hij Romeins burger was!) onder Nero. Van hem zijn enkele brieven opgenomen in het Nieuwe Testament, het jongste deel van de christelijke Bijbel. Paulus is met zijn brieven de eigenlijke stichter van het christendom. (MCK-WP)

82. Pepersstraat

Deze korte straat verbindt de Piers de Raveschoot met de Albertlaan. Ze heeft niets met gastronomie te maken. Wel met een vroegere bewoner. In 1696

ontmoeten we hier een Andries Pepers, brouwer en herbergier in de herberg 'De Weiman'. (MCK)

83. Phillipartpad

Dit pad verbindt de Bergdreef met het Leeuwerikenpad op Duinbergen.

Over de herkomst van de naam van deze straat bestaat geen zekerheid. Waarschijnlijk gaat om een grondeigenaar die hier woonde of verkavelde. (oo)

84. Piers de Raveschootlaan

Voor de Knokkenaars kortweg de Pierslaan. Deze parallelweg oostwaarts van de Lippenslaan wordt pas in 1930 de Piers de Raveschootlaan.

Eugène Piers de Raveschoot uit Gent werd in 1822 mede-eigenaar van de Nieuwe Hazegraspolder. Hij verkavelde een deel van zijn domein. (MCK)

85. Prinses Joséphinelaan

Groothertogin van Luxemburg. (Brussel 1927). Dochter van Leopold III en Astrid. Huwde met Jean van Luxemburg. (WP)

86. Prinses Paolalaan

Loopt van de Noordzeelaan naar het de Maurice Maeterlincklaan.

Prinses Paola Ruffo die Calabria (Forte dei Marmi 1937 -) dochter van prins Fulco en Luisa Grazielli dei conti dei Rosanna e Sebastiano. Huwde op 2 juli 1959 met Albert, prins van Luik en werd aldus koningin van België. (WP)

87. Prins Filiplaan

Loopt van de Sparrendreef naar de Astridlaan.

Oudste zoon van Koning Albert II en koningin Paola en dus kroonprins van België. Gehuwd met Mathilde d'Udekem d'Acoz. (WP)

88. Prinsjespad

Verbindt de Nellenslaan met de Elizabetlaan.

Tijdloze straat. Ons land is altijd zeer rijk geweest aan prinsjes. Momenteel hebben prins Filip en prinses Mathilde de kleine Elisabeth. Zijn zus Astrid heeft er vijf. En er komen er nog...(WP)

89. Prins Karellaan

In 1928 werd deze laan gelegen tussen de Zoutelaan tot aan de Astridlaan aangelegd.

Karel, (Brussel 1903 -) graaf van Vlaanderen en jongere broer van Koning Leopold III werd in 1944 tot 1950 regent van België. Hij schilderde onder de naam Karel van Vlaanderen. (WP)

90. Majoor Quaillestraat

Van de Zeedijk tot de Bergdreef.

Over de herkomst van de naam van deze straat bestaat geen zekerheid. Waarschijnlijk gaat om een grondeigenaar die hier woonde of verkavelde. (oo)

91. Albrecht Rodenbachstraat

Loopt van de Leenstraat naar de Bondgenotenlaan te Heist.

Berten (Roeselare 1856 - 1880) zoals hij zichzelf noemde, werd geboren in een franskiljonse en liberale familie. Studeerde aan het klein Seminarie van zijn geboortestad waar hij de ziel werd van de Vlaamsstrijdende Blauwvoeterie, die hij door romantische strijdlieden en toneelstukken aanwakkerde. Minder

bekend is dat hij ook aan de wieg stond van de loge-achtige 'De Swighenden Ede'. Ging in 1874 te Leuven rechten studeren.

Men schijnt te vergeten dat Rodenbach evenals Verwee c.s. een van de eerste bezoekers van Knokke was. (WP)

92. Félicien Ropspad

Het Félicien Ropspad verbindt de Albertlaan met de Helmweg. 1933

Rops (Namen 1833 - Essones 1889) studeerde aan het 'Collège Notre-Dame de la Paix', aan de Academie van Namen en St.-Lucas te Brussel. Hij schilderde soms wat decadente genrestukken met vaak pornografische reminiscencies, figuren en landschappen. Hij illustreerde Charles de Costers 'Tijl Uilenspiegel'. Hij werkte veel te Heist en te Blankenberge, was lid van de Loge 'La Bonne Amitié' in Namen. Ook in Anderlecht is een straat naar hem genoemd. (LP343)

93. Rubensplein

Het Rubensplein ligt aan het oosteinde van de Nellenslaan en de Zeedijk.

In 1926 werd hier het Rubenshotel geopend. Aanvankelijk heette het het Koninklijk plein (1933). Pieter Paulus (Siegen 1577 - Antwerpen 1640) werd niet alleen een schilder van mondiale faam, maar was tevens diplomaat in dienst van aartshertogin Isabella. (WP)

94. Julius Sabbelaan

Tussen de Bayauxlaan en de Elizabetlaan.

Sabbe was een Vlaams schrijver (Gent 1840 - Brugge 1910). Leraar aan het atheneum te Brugge. Speelde een belangrijke rol in de aanleg van het Boudewijnkanaal van Brugge naar zee en in het graven van de Zeebrugse haven, waardoor de Heistse vissers niet langer op het strand moesten landen. Lid van de Brugse loge 'La Flandre'. (OB 50a,70)

95. Serweytens de Merckxstraat

Deze straat verbindt de Graaf d'Ursellaan met de Zeedijk.

Charles Serweytens was een rijke houthandelaar uit Sint-Pieters-op-den-Dijk. Samen met zijn echtgenote Félicie Merckx kocht hij in 1855 een uitgebreid duinengebied van Frans Frankin, gemeentesecretaris van Lissewege en Knokke. De Lissewegenaar Sissen Frankin had die in 1820 gekocht van de Nederlandse staat. Serweytens startte hier een modelhoeve wat mislukte. Het domein werd een jachtgebied. Hij stierf in 1864. In 1867 liet mevrouw Serweytens een deel van haar duinen beplanten met populieren wat het begin vormde van 'Het Bosje' van Heist. (BE)

96. Fernand Severinpad

Dit pad verbindt de Piers de Raveschootlaan met de Elizabetlaan.

Severin was dichter en professor aan de Gentse universiteit. (AD)

97. Sint-Antoniussstraat

De Sint-Antoniussstraat loopt van de Heistlaan naar de Hermans - Lybaertstraat. Ze ontleent haar naam aan de Sint-Antoniuskkerk uit 1879. Hoewel de vroegere kerk te Heist ook al onder de aanroeping van Antonius-abt stond. Antonius-abt (Coma bij Heraclea 250 - Egypte 356-7) ging in de woestijn wonen. Men vertelt dat de duivel op zekere dag een wondermooie naakte vrouw op hem afzond. Antonius bad zo vurig om de bekoring van hem af te wenden dat de vrouw

veranderde in een varkentje. Op zekere dag had Antonius vreselijke honger. De duivel fluisterde hem in het staartje van zijn varkentje af te snijden om het op te eten. Wat hij natuurlijk niet deed. In Vlaanderen kent men twee Toontjes. Die met z'n Kiendje (Antonius van Padua, patroon tegen 't verlies, vandaar zijn beeldje vroeger in vele winkels) en die met zijn zwientje, patroon van de varkensboeren en -slachters. Een bewijs dat er voorheen in Heist meer boeren dan vissers waren.

Tot 1895 nog de Desutterstraat naar Leopold Desutter die hier gronden had. (MCH)

98. Sint-Hubertuspad

Dit verkeersvrije paadje loopt van de Sparrendreef naar de Bosduivenlaan.

Fervente jagers eren Hubertus als hun patroon. De heilige Hubertus (? 7de eeuw - Luik 727) Hoveling aan het hof van Pepijn van Landen. Op jacht zag hij een hert met een kruis in het gewei. Hij bekeerde zich en werd bisschop van Luik en Maastricht. In Vlaanderen aanroepen tegen hondsdolheid. (MCS)

99. Sint-Jorisstraat

De Sint-Jorisstraat loopt ten oosten van het sportstadion van de Klerckstraat naar de Smedenstraat. Ze ontstond in 1927.

Sint Joris is een van de patronen van de boogschutters en in het sportstadion werd aan boogschieten gedaan. Over hem is weinig bekend. Waarschijnlijk hoorde hij bij het Romeinse leger. Hij werd onder keizer Diocletiaan onthoofd in 303. (WP)

100. Sint-Jozefstraat

Te Heist loopt de Sint-Jozefstraat van de Kerkstraat naar de Herfststraat.

Hier hadden sinds 1902 de Broeders Xaverianen hun Institut Saint-Joseph met ernaast het Sint-Jozefsinstituut. Jozef die we kennen uit het Nieuw Testament was de echtgenoot van Maria en de voedstervader van Jezus. Jozef die volgens de bijbel een faber was, wat dus evengoed een timmerman als een architect kon zijn is de patroon van de arbeiders. (MCH)

101. Sint-Michielsplein

Het Sint-Michielsplein situeert zich tussen de Anemonenlaan en de Duinendreef op Duinbergen.

Michaël (Hebreeuws= Wie is als God?) is de aanvoerder van de engelen tegen Lucifer. Het latere Jodendom en de rabbijnse geschriften beschouwen hem als een van de troonengelen. (WP)

102. Sint-Niklaasstraat

Deze Westkapelse straat ligt ten zuidoosten van de Sint-Niklaaskerk.

Deze goede kindervriend moeten we zelfs aan de heidenen niet voorstellen. Nicolaas was bisschop van Myra (Klein-Azië) in de 4de eeuw. Hij is niet alleen de grote kindervriend met feest op 6 december maar ook de patroon van de zeevarenden en in de middeleeuwen was de kerk van Westkapelle een baken voor de schippers. Geen vuurtoren. (WP)

103. Henry Staquetstraat

De Henry Staquetstraat is een doodlopend straatje ten noordoosten van de Peperstraat.

Henry Staquet (1871 -1936) was schatbewaarder van de Nationale Bank. Hij verbleef vaak te Knokke waar hij de villa's 'Kinderlust' en 'Duinenkotje' liet bouwen. Een franssprekende familie, die haar villa's een Vlaamse naam gaf was eerder een zeldzaamheid. Zijn oom Henry Staquet was een fijnbesnaard aquarellist die ook vaak in Knokke verbleef. (BE)

104. Stijn Streuvelsplein

Op het oosteinde van de Arkadenlaan die bij de Elizabetlaan begint strekt het Stijn Streuvelsplein zich uit.

Stijn Streuvels (Heule 1871 - Ingooigem 1969) is het pseudoniem van Frank Lateur. Begon als bakkersleerling te Brugge. Hij schreef tal van romans waarin hij het zware leven op het West-Vlaamse platteland schildert. Meest bekend is wel 'De teleurgang van de Waterhoek'. Dit boek werd verfilmd met Willeke van Amelrooi als Mira in de hoofdrol. Ook verfilmd is 'De Vlasschaard'. Dat dit onder de oorlog gebeurde werd hem achteraf kwalijk genomen. Hij ontleedt scherp het zielenleven van zijn landelijke figuren, die hij schildert met een mals en rijk palet in zijn West-Vlaams dialect. (WP)

105. Swolfsstraat

Tussen de Zeedijk en het Driehoeksplein ligt de Swolfsstraat.

De familie Swolfs bezat hier ettelijke kavels bouwgrond. (AD)

106. Felix Timmermansstraat

Loopt van de Consciencestraat naar de Onderwijsstraat te Heist.

De Fé (Lier 1886 - 1947) zoals zijn vrienden hem noemden, was niet alleen schrijver maar ook schilder en illustrator van zijn eigen werk. Zijn meest bekende werk is natuurlijk 'Pallieter' dat hem de waarschuwend opgeheven vinger van de kerk bezorgde. Durfde hij niet schrijven dat Pallieter zijn naam in de sneeuw piste. Foei, Fé! Onder de oorlog gaf hij een paar lezingen in Duitsland wat hem nu de opgeheven vinger van de weerstand opleverde. Het hart van de gevoelige Fé brak. Later kwam zijn 'En waar de sterre bleef stille staan' op T.V. met Marijn de Valck in de hoofdrol. (WP)

107. Uilenspiegelpad

Via het Uilenspiegelpad komen we van de Charles de Costerlaan op de Gravejansdijk.

Tijl Uilenspiegel is een sagenfiguur bekend in Frankrijk, Vlaanderen en Duitsland. Hij zou zowat overal geboren zijn. Charles de Coster beschreef (in het gevang) zijn leven in 'La légende et les aventures héroïques , joyeuses et glorieuses d'Uilenspiegel et de Lamme Goedzak au pays de Flandres et ailleurs.' De Coster las het werk voor in zijn loges 'Les Vrais Amis de l'Union et du Progrès' en 'Les Amis Philanthropes'. Zijn logebroeder Rops illustreerde het. In 1956 kocht Knokke het beeld. Dit werk van Ch. Samuel dateert uit 1925. Keetje Tippel (Cornelia Dof) poseerde voor Nele, het liefje van Tijl. Op het voetstuk lezen: Est-ce où on enterre Uilenspiegel, l'Esprit. Nele, le cœur de la mère Flandre, elle aussi peut dormir, mais mourir non... Nu, de Franstaligen mogen het ook weten. Zowel te Brugge als te Hasselt is er een loge naar Uilenspiegel genaamd. (GZ2 238)

108. van Bunnanlaan

Deze laan loopt van de Zoutelaan naar het van Bunnanplein aan de Zeedijk.

Lodewijk van Bunnan (Gent 1848 - Knokke 1918) In 1887 reeds kocht het consortium Verwee-Dumortier-van Bunnan van de familie Lippens 34 ha 50 a 58 ca duinen in de Zoutepolder. Hij bouwt de eerste villa Marie aan de Lippenslaan in 1888. In 1890 begint hij met de bouw van het 'Grand Hotel de Knocke.' In 1896 bouwt hij zeven villa's op de Zeedijk. In 1908 opent hij een bioscoop op de hoek van de later Congostraat en de Leopoldlaan. Hij was een vroom katholiek en werd met militaire eer begraven daar hij reserveofficier was. Zijn weduwe drong bij het bisdom aan een kerk te bouwen in de omgeving van de dijk wat in 1934 gebeurde. (BE)

109. van Bunnanplein

Het van Bunnanplein ligt aan de zeedijk op het einde van de van Bunnanlaan. Aanvankelijk heette het 'Place Publique' en daarna de Dijkplaats. Op 22 december 1908 staat Louis van Bunnan het af aan de gemeente. Zie boven. In 1983 werd het plein heringericht. (BE)

110. van Cailliedreef

Deze dreef verbindt de Elizabetlaan met de Jozef Nellenslaan.

Donat van Caillie was een Brugs advocaat en verkavelaar. Donat was een kleinzoon van de Serweytens. Hij was het die de Duitse urbanist Stübben verzocht de plannen te tekenen voor de nieuwe wijk Duinbergen en Albertstrand. Ook te Lissewege had hij een straat naar hem genoemd. Hij verkavelde er samen met burgemeester Amedée Boi. Het socialistisch gemeentebestuur veranderde de naam in Sankt-Mangstraat. De weerstand kon er niet om lachen. Drie dagen later herdoopt in Europastraat. (AD)

111. Vandaelelaan

De Vandaelelaan ligt tussen de Nellenslaan en de Elisabethlaan.

Vandaele was een aannemer die de eerste villa's naar Knokke toe bouwde, o.a. 'De Pagode'. (AD)

112. Majoor Vandammestraat

Van Scarpoord naar de Sportlaan loopt de Majoor Vandammestraat

Vandamme (Doornik 1851 - 1925) was majoor in het Belgisch leger en conservator van de oorlogsresten aan de kust, dus ook van de Wilhelm II-batterij te Knokke die hier lag. (MCK)

113. P. van der Meerschenlaan

Deze korte laan loopt van de Zeedijk (Albertstrand) naar de Elizabetlaan.

Baron van der Meerschen had zijn villa in deze laan. Hij liet aannemer Lamote een kapel bouwen. Deze geraakte niet af door oorlogsomstandigheden. Mevrouw van der Meerschen was meter van de roulette in het Casino. De roulette wint altijd... (oo)

114. van Hoenackerpad

Dit pad loopt te Duinbergen van het Krekelpad naar de Elizabetlaan.

Over van Hoenacker is weinig geweten tenzij dat hij een medeontwerper van het casino was. Dit laatste betwijfelen we echter. Algemeen geweten is dat Leo Stijnen de architect was van het casino. (oo)

115. van Maerlantstraat

Deze straat loopt van de Hermans-Lybaertstraat naar de de Vrièrestraat.

Zie onder Damme.

116. van Rysselberghestraat

Dit elleboogstraatje verbindt de Lippenslaan met de Cassiersstraat. Ze liggen tegenover het Verweeplein. Het kreeg zijn naam in 1930.

In 1883 komt Theo van Rysselberghe (Gent 1862 - 1926) met in zijn zog de schilders Wijtsman, Cassiers en Schlobach zich te Knokke vestigen. Vanaf dit jaar verbleef ook Alfred Verwee regelmatig in Knokke. In 1953 wordt de villa Duvekot van van Rysselberghe gesloopt. (LA)

117. van Steenestraat

Deze straat verbindt de Edward Verheestraat met de Smedenstraat.

De familie van Steene, was een belangrijk onderwijzersgeslacht. In 1876 volgt Louis zijn vader Fr. H. Vansteene op als onderwijzer te Ramskapelle. In 1878 was mej. Nathalie van Steene de eerste onderwijzeres die te Knokke een school oprichtte voor meisjes. In 1882 wordt Louis hoofdonderwijzer in de Gemeenteschool te Knokke en in 1892 volgt hij Hypolite van Steene op als gemeenteontvanger van Ramskapelle. Gaston van Steene volgt in 1919 zijn vader op als hoofdonderwijzer. In 1930 publiceerde hij 'De Zeekust en Knocke'. (KH)

118. Frans van Torrestraat

Deze Heistse straat loopt van de Leenstraat naar de Witte Bankstraat. 1966.

In 1966 kreeg deze straat de naam van een gevierde honderdjarige Frans van Torre, alias Frings (1866-1969). Hij was jarenlang visser en leraar aan de Vrije Visserijschool. Zijn foto vindt men in ons werk 'Archiefbeelden Knokke-Heist'.

119. Emile Verhaerenlaan

Verbindt de Prins Karellaan met de Sparrendreef.

Emile Verhaeren (St.-Amands-aan-de-Schelde - Rouaan 1916). Studeerde te Leuven en werd advocaat aan de balie te Brussel. Schreef in het Frans 'Toute la Flandre'. Hij ligt door toedoen van koningin Elisabeth begraven aan de oever van Schelde te Sint-Amands. In zijn krantje schreef hij: 'Mon monsieur, ma madame, le train ne vous pas amènera juste à Knocke. Il s'arrête à Heyst et franchement fasse Dieu et messieurs les ministres , que jamais il n'aille qu'au delà'. Zo erg stond hij erop dat het duinenlandschap ongeschonden zou blijven. (WP)

120. Edward Verheestraat

Deze straat loopt vanaf het sportstadion in de Smedenstraat noordwaarts naar de Sebastiaan Nachtegalestraat.

Ze werd in 1929 verbreed. Voorheen heette ze de Naaldenstraat naar kleermaker Jan Neyts, die men Jan Naalde noemde. Edward Verheye bouwde als aannemer de 'Continentaal' bij de Garre van Konnee. Hij was ook schepen van Knokke. (RDP15,9)

121. Alfred Verweeplein

Het Verweeplein ligt aan de Lippenslaan voor het stadhuis van Knokke.

In 1887 reeds kocht het consortium Verwee-Dumortier-van Bunnan van de familie Lippens 34 ha 50a 58 ca duinen in de Zoutepolder. Het jaar daarop bouwt hij zijn villa 'Fleur de Duines' aan de Lippenslaan. Alfred Verwee, landschap- en dierenschilder werd geboren te Sint-Joost-ten-Noode op 23 april

1838. Hij leerde het vak bij zijn vader Louis en bij Eugène Verboeckhoven. Eigenlijk was hij landmeter-expert van opleiding. Hij stichtte in 1867 reeds de schilderkolonie te Knokke met Artan. In 1861 werd hij als Lowton geïnitieerd in de loge 'Les Amis Philanthropes' te Brussel. Hij stierf in deze stad in 1895 op 14 september. Hetzelfde jaar nog stelt Paul Parmentier voor een borstbeeld voor hem op te richten. Wat en paar maanden later al gebeurde. Inhoudiging 4 september 1896. (LA)

122. Weitmansstraat

We vinden deze straat ten zuidoosten van de kerk van Westkapelle tegenaan de Dudzelestraat.

Een ogenblik dachten we met een misschrijving van de schilder Wytmans te hebben. Maar de naam is afgeleid van Jan Weijtmans (1477), die daar bezittingen had. (MCW)

123. Dir. Gen. Willemspark

Dit park, vulgo 't Bustje van Heist' ligt tussen Heist en Duinbergen. Het werd op een oppervlakte van 10,5 Ha duin aangelegd in 1946 onder leiding en impuls van directeur-generaal Willems van het ministerie van openbare Werken, afdeling kust. De laantjes en wandelwegen dragen namen van politieke gevangenen die omkwamen in de Tweede Wereldoorlog. (KH)

124. Eugène Ysayelaan

Deze laan verbindt de Kustlaan met de Sparrendreef.

Ysaye (Luik 1858 - Brussel 1931) was een beroemd violist, dirigent en componist. Naar hem is de wereldbepaalde Ysayewedstrijd voor viool genoemd. Hij had zijn zomerverblijf in de Fochlaan. Hij liet zich in 1913 een villa bouwen aan het Engels pad.

In 1914 geeft hij ten voordele van de vluchtelingen een concert in de Margaretakerk. Hij was kapelmeester van de koning en inspecteur-generaal voor muziek. Vioolleraar van koningin Elisabeth, die de Ysayewedstrijd in Koningin Elisabethwedstrijd herdoopte.(BE)

E. KOOLKERKE

1. Baron de Crœserstraat

Zijstraat van de Kruisabelestraat.

Woonde op het kasteel ten Berghe. Burgemeester van Brugge. Ontving Napoleon Bonaparte op het Brugse stadhuis. Portret van Odevaere aldaar. (RDP7,30-39)

2. Leo de Foerestraat

Tussen L. de Potterstraat en de Koolkerkesteenweg.

Priester. Voerde in zijn 'Spectateur Belge' actie tegen Willem I. Lid van het nationaal Congres. Stichtte in 1816 een kantschool voor arme meisjes te Brugge. (RDP 30,137)

3. Graaf de Mûelenaerelaan

Loopt van de Duzelesteenweg naar de Koolkerkesteenweg.

Felix-Armand graaf de Mûelenaere was de eerste gouverneur van West-

Vlaanderen van 1830 tot 1849. Felix de Mûelenaere was in de Hollandse tijd procureur des Konings te Brugge. Verzette zich hevig tegen de politiek van Willem I. In 1830 werd hij verkozen tot lid van het Nationaal Congres. (oo)

4. Cornelis Everaertstraat

De meest noordelijke straat die vertrekt van de Koolkerkesteenweg.

Cornelis Everaert was een Vlaams dichter ca 1480 geboren te Brugge, waar hij factor van de rederijderskamer 'De weerde drie Santinnen' was. Hij overleed in 1556. Hij schreef meer dan zevenendertig spelen en esbattementen o.a. 'Tspel van Maria Hoedeken.' (oo)

5. Lodewijk Coiseaukaai

De Lodewijk Coiseaustraat is de oostelijke kaai van het Klein Handelsdok.

Louis Coiseau uit Parijs was samen met Jean Cousin uit Brussel de ontwerper van de haven van Zeebrugge. (RDP24,172)

6. Louis de Potterstraat

De Louis de Potterstraat loopt van de Koolkerkse steenweg naar de Jules van Praetstraat.

De Potter (Brugge 1786 - 1859) figureert als erelid op het tableau van de loge 'La Paix' te Brussel. Hij was journalist en hevig polemist. In Brussel beschouwde men hem als de gangmaker van de revolutie van 1830. Hij zetelde in het Voorlopig Bewind en wilde van België een republiek maken. Toen dit niet lukte weigerde hij in het Nationaal Congres te zetelen. (LP 323)

7. Paul Devauxstraat

Tussen de L. de Potter- en de L. de Foerestraat (1957)

Devaux (Brugge 1801 - 1880) was een liberaal staatsman. Vanaf 1827 promotor van de toenadering tussen katholieke en liberale opposities zou hij dit unionisme in 1839 als voorbijgestreefd beschouwen. Achtereenvolgens lid van het Nationaal Congres, volksvertegenwoordiger en minister. Hij stichtte de 'Revue nationale de Belgique'. (WP)

8. Gandhiplein

Plein tussen de Tijn Uilenspiegelstraat en de Bommelbekestraat.

Mogandas Gandhi (1869 - 1945). Indisch volksleider. Leider van het geweldloos verzet tegen de Britse overheersing. Toen men hem vroeg wat hij dacht van de Europese beschaving antwoordde hij 'Dat zou geen slecht idee zijn.' (WP)

9. Jan Lernoutstraat

Doodlopend straatje bij ter Panne.

Brugs Neolatijns dichter (Brugge 1545 - 1916). Janus Lernutius verbleef rond 1465 te Parijs, te Besançon, Dôle en in Italië. Door keizer Rudolf II omwille van zijn verdienste als dichter in de adelstand verheven. Schreef een prachtig Latijns grafschrift voor zijn vriend Jacobus Raevardus (Jacob Reyvaert) van Lissewege. Zie aldaar. (WP)

10. Sint Jozefplein

Jozef die we kennen uit het Nieuw Testament was de echtgenoot van Maria en de voedstervader van Jezus. Jozef die volgens de bijbel een faber was, wat dus evengoed een timmerman als een architect kon zijn is de patroon van de arbeiders. Vooral dit laatste zal de doorslag gegeven hebben toen men in deze

arbeiderswijk de parochie Sint Jozef oprichtte. (WP)

11. Tijn Uilenspiegelstraat

De Duitser Hermann Bote vertelt dat deze boerenzoon zou geboren zijn in 1300 als Till Eulenspiegel in het Land van Brunswijk. Hij stierf volgens de legende 1350 aan de pest in Möln. Als sagenfiguur is hij in bekend in Frankrijk, Vlaanderen en Duitsland. In 1628 duikt hij op in Damme. En dat is volgens ons wel waar. We zijn nu eenmaal chauvinist. Hij zou zowat overal geboren zijn. In 1867 beschreef Charles de Coster (in het gevang) zijn leven in 'La légende et les aventures héroïques, joyeuses et glorieuses d'Uilenspiegel et de Lamme Goedzak au pays de Flandres et ailleurs.' De Coster las het werk voor in zijn loges 'Les Vrais Amis de l'Union et du Progrès' en 'Les Amis Philanthropes'. Te Brugge is een loge naar hem genoemd. Iedereen spande Tijn voor zijn kar. In 1944 maakt men van hem een nationaal-socialist en zelfs het Vlaams Marxistisch Tijdschrift zette hem op haar cover. Zie over de Coster in Knokke.

12. Karel Mirystraat

Loopt van de Landjuwelenstraat naar de Jakob van Maerlantstraat

Vlaams musicus (Gent 1829 - 1883), leraar harmonie aan het Kon. Conservatorium te Gent. Zijn opera's en operettes kenden destijds veel bijval. Hij blijft het best bekend door zijn compositie van De Vlaamse Leeuw. (WP)

13. Jacob van Arteveldestraat

Deze straat loopt van de Krakeleweg naar de Sint Pietersgroenestraat en voorbij de gebouwen van de Union Cotonnière.

Van Artevelde (Gent ca. 1290 - 1345) had meer met wol dan met katoen te maken.

Hij was een lakenkoopman die te Gent tot hoofdman werd gekozen. Nadat Edward III de wolvuitvoer had verboden volgde eerst een neutraliteitspolitiek in het conflict tussen Engeland en Frankrijk. Hij koos tegen de Vlaamse graaf Lodewijk van Nevers in voor een verbond met Engeland. En toch ondermijnden de Gentse wevers en volders zijn gezag. Hij werd voor zijn huis vermoord door Geeraard de Nijs, deken van de wevers. (WP)

14. Jan van Hulststraat

Zijstraat van de Bommelbekestraat.

Brugs dichter (2e helft 14e e. - 1e helft 15e e.) Stichtte de rederijderskamer 'Het Genootschap van de Heilige Geest'. Lieder van hem zijn terug te vinden in het Gruythuyse-handschrift dat zich in een kasteel te Koolkerke bevindt. (WP)

15. Jacob van Maerlantstraat

Loopt van de Dudzelesteenweg naar de Koolkerkesteenweg

Zie onder Damme.

16. Hippoliet van Peenestraat

Verbindt de Landjuwelenstraat met de Cornelis Everaertstraat.

Vlaams dichter. Van Peene (Kaprijke 1811 - Gent 1864) is bekend door zijn tekst van De Vlaamse Leeuw. (WP)

17. Jules van Praetstraat

Brussel bezit een van Praetbrug en een van Praetstraat, maar hoeveel Bruggelingen kennen Jules van Praet, of de naar hem genoemde straat die van

de Noorse kaai naar de Koolkerkesteenweg loopt? van Praet was de rechterhand van Leopold I en verbleef dan ook zoveel mogelijk in zijn nabijheid. Hij werd geboren te Brugge in 1806, maar woonde lange tijd in Parijs, hoewel hij hier een huis had in de Hoogstraat. Te Parijs telde hij Ampère en Stendhal onder zijn vrienden. Hij maakte deel uit van het gezelschap dat Leopold I in Londen ging ophalen. Hoogstwaarschijnlijk is hij de figuur naast de grenspaal op een postzegel uit 1957. Toen hij rijdend op zijn ezel langs het Lisseweegse strand wandelde, ontmoette hij een dame die hem vroeg: 'Zou het indiscreet zijn u te vragen wie er in de nieuwe regering zal zitten?', antwoordde hij: 'Neen, mevrouw, maar het zou van mij indiscreet zijn op uw vraag te antwoorden.'

Hij bleef spijs alles de rondborstige, joviale Bruggeling, slenterde graag rond in de Marollen, waar hij een praatje maakte met de volksmensen. Hij was liberaal en vrijzinnig, bleef met de Engelsman Conway, ook een hoveling, Brugs praten, bezocht vaak de Kapellekerk, werd raadgever van Leopold II en stierf te Brussel in 1887. (OB133)

18. Jan Frans Willemsstraat

Verbindt de Pannebekestraat met de Landjuwelenstraat.

Vlaams Letterkundige (Boechout 1793 - Gent 1846). Vader van de Vlaamse beweging. Hij stichtte in 1836 de Maatschappij ter bevordering van de Nederduytsche Tael en Letterkunde. Naar hem werd het Willemsfonds genoemd. (WP)

F. LAPSCHEURE

1. Kwabettestraat

Loopt van de Hoogstraat naar de Lapscheurestraat.

Men had die straat evengoed de Xantippestraat kunnen noemen, het zou niet zo vrouwonvriendelijk geklonken hebben. Welke Bette of Elisabeth men hier bedoeld heeft? Zeker geen Lapscheurse, die zijn allemaal even mooi, vriendelijk en goedaardig. (oo)

2. Fort Donaas

Deze straat genoemd naar het verdwenen Spaans fort Sint Donaas, loopt van de Natiënlaan naar de Blauwe Sluis.

De katholieke Spanjolen die vochten tegen de Nederlandse protestanten, om ons te bevrijden natuurlijk (!) gaven hun forten van Knokke tot Antwerpen de namen van heiligen. Donaas was bisschop van Reims omstreeks 309. Zijn lichaam werd later naar Brugge overgebracht. Feestdag 14 oktober. (RDP30,110-152<156)

3. Sint Jobstraat

Deze landweg begint aan het Molentje en loopt tot aan de Sint Pietersdijk.

Ook weer een toponiem dat zijn naam dankt aan een verdwenen Spaanse versterking.

Job was helemaal geen heilige in de canonieke betekenis van het woord. Het is de vrome, geduldige man naar wie het boek Job uit het Oude Testament is genoemd. Overdekt met zweren zat hij op zijn mesthoop. En toch werd hij later weer rijk. In Vlaanderen wordt hij gediend tegen zweren en ander onheil.

(RDP30,110<191)

4. Sint Pietersdijk

Loopt van de Vredestraat te Damme tot Lapscheurestraat

Deze dijk herinnert aan de Gentse Sint Pietersabdij die hier in de middeleeuwen hun heernissen (schapenweiden) hadden.

Petrus, eerst Simon geheten, was een van de eerste apostelen van Jezus. Hij was ook de eerste paus en werd met het hoofd omlaag gekruisigd te Rome. (RDP25,100)

G. LISSEWEGE

1. Simon Benningstraat

De Simon Benningstraat is een zijstraat van de Scarphoutstraat. 1967.

Wat Benning met Lissewege te maken heeft is een raadsel. Hij was een begaafd miniatuurschilder. Zoon van de Gentse miniaturist Alexander. Vestigde zich in 1518 te Brugge. Stond onder invloed van Gerard David. (CG)

2. Valerius de Saedeleerpad

Dit jaagpad vulgo 't Wegeltje loopt van de Dorpsheule naar de Roelandsheule. 1967.

Valerius de Saedeleer (Aalst 1867 - Etikhove 1941) behoorde tot de Latemse school. Hij schilderde prachtige sneeuwlandschappen. Van 1895 tot 1898 woonde hij te Lissewege. (CG)

3. Pol Dhondtstraat

Langs de vroegere Zinderdreef (1967) bouwde vlak voor de Eerste Wereldoorlog de rentenierende landbouwer Pol Dhondt een reeks sociale woningen. Pol Dhondt had geboerd op het nabijgelegen Upperhof. (oo)

4. Vincent Doensstraat

Doens (Sint Laureins ? - ? 1569) was de laatste abt van ter Doest. De laatste zijn is te Lissewege blijkbaar ook een verdienste. Met hem verdween de abtstitel van ter Doest. Bij zijn overlijden werd een inventaris opgemaakt van zijn juwelen. Er was ondermeer een doosje met zeventien kostbare ringen en verder gouden kettingen, zilveren lepels en een zilveren bierkroes. (A. Viaene in An. Soc. Em. 1933). Een pauselijke bulle verklaarde dat na Doens' overlijden de bisschop van Brugge in het bezit zou komen van de inkomsten van de abdij.

5. Jacob Moermanstraat

Ook Jacob Moerman was de laatste. Maar dan de laatste monnik van ter Doest. Filip II stelde hem aan als beheerder van de goederen van ter Doest. Naderhand werd hij pastoor van Sint Walburga. Hij liet de H. Bloedkapel restaureren. Een geschilderd portret van hem wordt bewaard in het Grootseminarie. (RDP12/130)

6. Jacob Reyvaertstraat

Deze straat kreeg haar naam samen met de Walram Romboutstraat en de Willem van Saaftingestraat in 1960 naar aanleiding van het plaatsen van de gedenksteen ter ere van Walram Rombout. Ze loopt van de Markt (Onder den Toren) naar het Boudewijnkanaal. Voorheen heette ze Ramskapellestraat maar

iedereen sprak van de Stroentstroate. Heel wat koeien werden langs daar naar de weiden gedreven. Reyvaert (1534 - 1568) was een vooraanstaand rechtsgeleerde geboren op het Hooghof of Hooghuis te Lissewege. Hij werd rector van de universiteit van Douai. Nog wordt zijn naam vermeld in het parochiaal jaargebed. Standbeeld op het Spaniënplein. (RDP45,60)

7. Walram Romboudtstraat

De Walram Romboudtstraat loopt van aan de Markt tot aan de Dorpsheule. In de middeleeuwen heette ze de Weststraete. Walram (1598 - 1668) was volgens zijn gedenksteen 'Kunstambachtsman'. Hij vervaardigde de orgelkast, de preekstoel en ander meubilair voor de kerk van Lissewege. Deed verder alle mogelijke klusjes en was zowat de éminence grise achter de schermen van de Lissewegse dorpspolitiek. Hij bouwde de Eiesluis en toen deze niet werkte recupereerde hij de kostbare wagenschotten balken. Hij woonde in het huis 'De Smisse' waar zijn gedenksteen in de gevel zit. Toen deze steen in 1960 moest onthuld worden, weigerde de burgemeester aanwezig te zijn en hem te aanvaarden, omdat er een Vlaamse leeuwenvlag voor hing. Er naast woonde zijn broer Joris, amman, weerd en stroodecker, ontfangher van Kercke ende Prochie en gehuwd met de Spaans-Joodse Madalena Fernandez, de heldin in onze roman 'Een vrouw is een bos'.

8. Willem van Saeftinghestraat

Ook de Willem van Saeftinghestraat vertrekt aan de Markt en leidt ons naar ter Doest. Tot spijt van wie 't benijdt is Willem geen legendarisch, maar een historisch personage. Hij was lekenbroeder in ter Doest en nam deel aan de Gulden Sporenslag. Toen zijn broer Germaan in 1308 betrokken raakte in de strubbelingen in ter Doest en op de markt van Lissewege werd onthoofd, vergreep Willem zich aan de abt. Willem werd naar Hospitaalridders gezonden en sneuvelde tegen de Saracenen. In 'An Flanders Küste', het blaadje van het Marinekorps Flandern (1917) vertelt een Duitse officier wat Moeder Gertrude hem op de mouw spelde. Willem zou een reus van ontombare kracht geweest zijn die opgesloten zat in een versterkte toren op ter Doest. En op de kerk stond ooit een stenen kroon (dixit Moeder Gertrude) die de geuzen er afgebroken hadden. Zo komen de leugens internationaal in de wereld. Door de nonnetjes...(RDP45/34)

9. Juliaan van de Pitteplein

Nabij het station van Lissewege, waar zijn vader de eerste stationschef was, ligt het Juliaan Vandepitteplein. Juliaan (Zuienkerke 1891- Brugge 1928) was de pionier van het radiogebeuren in Vlaanderen. Hij stichtte de KVRO (Katholieke Vlaamsche Radio-Omroep), later Radio Kortrijk, Radio II en Radio West. Hij kreeg zijn lelijke gedenksteen op het naar hem genoemde plein. (RDP36,62<108)

10. Pater Verbieststraat

De Pater Verbieststraat is een zijstraat van de Scarphoutstraat.

Theophiel Verbiest (Antwerpen 1823 - China 1868) was missionaris in China. Hij stichtte de scheutisten. Wat dit met Lissewege te maken heeft? De schoonbroer van de gemeentesecretaris was een scheutist. Deze stelde de naam voor. (oo)

H. MOERKERKE

1. Kalkerstraat

Zo spelt de kaart van Damme het, maar wij vermoeden dat het eerder de Calkerstraat moet zijn. Ze loopt van Moerkerkebrug naar de Tarwerentestraat in Moerkerke.

Willem van Calkers was heer van de heerlijkheid Calkers een leen van de Burg van Brugge ten noorden van de Weststraat. (RDP 12,114)

2. Lambrecht Bovijnstraat

Ligt in de nieuwe verkaveling Haard en Kouter in de wijk den Hoorn. 1991.

Lambrecht Bovijn (ook Baldwin en Bonin) woonde op De Groene Hoeve op de Hoorn. Hij was een van de vrijheidsstrijders tegen Lodewijk van Nevers in 1323 tot 1328. Nam deel aan in de Slag bij Kassel. Gevangen genomen werd hij onthoofd op de markt te Damme. (oo)

3. Sint Dionysiusstraat

Loopt van de Kasteelstraat naar de Nieuwdorpstraat in Moerkerke.

Sint Denijs of Dionysius de Grote was bisschop van Alexandrië (247 - 285). Van zijn geschriften tegen de ketters zijn gedeelten bewaard. Te Moerkerke wordt hij gediend tegen hoofd- en keelpijn. (WP)

4. Sint Lievenspad

Loopt van de Hoornstraat naar het Smokkelgat (den Hoorn).

Livinus of Lieven was een Ierse bisschop die Vlaanderen preekte. Hij werd in 657 vermoord te Sint Lievens-Esse. Wordt ook vereerd te Westkapelle. (WP)

5. Sint Ritastraat

Loopt van de Sint Ritakerk zuidwaarts de velden in (den Hoorn).

De kerk werd door 45 vrijwilligers gebouwd van 1975 tot 1978. De heilige Rita werd geboren in 1381 in Italië. Zij was gehuwd en moeder van twee zoontjes. Weduwe geworden trad zij in het klooster van Cassia en stierf er in 1457. Heilig verklaard door paus Leo XIII in 1900. Feest 22 mei. Ze wordt aanroepen voor onmogelijke zaken. (WP)

6. Edward Steyaertstraat

Nieuwe verkaveling ten noorden van de kerk van Moerkerke beginnend aan de Vissersstraat.

Steyaert (Moerkerke 1868 - Jezus-Eik 1932) was een glazenier die hoofdzakelijk in Schaarbeek werkte. Hij was de zoon van een kunstzinnige herbergier en landbouwer. Als tiener stapte hij in de winter dagelijks te voet naar de Brugse Academie. Werk in Brusselse en Antwerpse kerken. (t' Zwin rechteroever)

7. van Praetstraat

De van Praetstraat vertrekt aan de Oude Pastoriestraat (Moerkerke).

Leden van de familie van Praet waren heren van Moerkerke. Lodewijk van Praet was raadsheer en kamerheer van Filip van Boergondië (RDP 14,72)

I. OOSTKERKE

1. Romboutswerve

Ligt ten zuiden van het dorp over het Schipdonkkanaal

Reeds in 1288 heeft men het over de watering van Romboutswerve. Waarschijnlijk was ene Rombout een van de eerste dijkgraven. Zie onder Damme.

2. Sabsweg

Zie Hoeke

3. Sint Guthagostraat

Van de Hoekestraat naar de Monnikeredestraat.

Sint Guthago, schutspatroon van de Heemkundige kring met die naam, was een Ierse of een Schotse koningszoon die te Knokke aanlandde en te Oostkerke in de 8e eeuw het christelijk geloof predikte. Hij wordt afgebeeld met een koningskroon en wat rapen en wortelen aan zijn voeten. Hij werd te Oostkerke begraven. R. de Keyser in Biekorf (1957, 198) stelt echter dat Guthago niet in Knokke bij Oostkerke zou geleefd hebben maar wel te Knokke bij Boechoute. (RDK)

4. Sint Kwintensstraat

Loopt van de Hoekestraat voorbij de kerk naar de Monnikeredestraat.

De abdij van Sint Kwintens in Vermandois (Saint -Quentin, Fr.) bezat te Oostkerke naast uitgestrekte schapenweiden het recht hier priesters te benoemen. Het Vermandois in Reinaert de Vos zou over deze schapenweiden te Oostkerke gaan, zodat we kunnen aannemen dat Reinaert de Vos zich alhier afspeelde. Sint Kwinten werd gemarteld onder keizer Maximianus Hercules (± 310). Hij zou als geloofsverkondiger in Frankrijk gewerkt hebben. (RDK)

J. SINT PIETERS-OP-DE-DIJK

1. Jacob van Arteveldestraat

Behandeld onder Koolkerke.

2. Lodewijk Coiseaukaai

Behandeld onder Koolkerke.

3. Paul de Halleuxstraat

Van Zeveneke naar Pathoekeweg (1962). Paul de Halleux (Oostende 1865 - Brugge 1958) was de stichter van de C.B.R.T. in deze straat die in 1962 zijn naam kreeg. Later werd de C.B.R.T. opgeslorpt door Philips. (Straatnamen, Schouteet)

4. Lodewijk de Raetstraat

Van de Kan. Logghestraat naar Molengeleed.

Lodewijk de Raet, Vlaams econoom (1870 - Brussel 1914), wetenschappelijk grondlegger van de economische richting in de Vlaamse beweging. Verdedigde de dringende noodzaak van de vervlaamsing van de technische scholen. (WP)

5. Kan. Duclosstraat

Tussen Steenkaai en Karel Mestdaghstraat.

Kanunnik Adolphe Duclos (Brugge 1841 - 1925) was bedrijvig als historicus, oudheidkundige en voorvechter van de neogotiek. Hij ontwierp verscheidene historische processies. In 1871 nam hij Gezelles 'Rond den Heerd' over en stichtte te Brugge een Davidsfondsafdeling, wat hem niet belette zijn magistraal werk 'Bruges , histoire et souvenirs' in 1910 in het Frans te publiceren. (WP)

6. Priester Fonteinestraat

Nabij Oostendse steenweg en St.-Pietersmolenstraat.

Priester Fonteyne, dat was een man! Hij leed smert en pijnen , ja, zoveel hij maar kan!' Verkiezingslied door het volk gezongen in de strijd van de Brugse Volkspartij (Daensist) tegen de katholiek-conservatieve baron Ruzette (juli 1900). Florimond Fonteyne was kapelaan op de arme Sint-Annaparochie. Gemeenteraadslid. Door de kerk gesuspendeerd. Sigarenhandelaar. Uitgever van 'De Nieuwe Tijd'. Overleden te Bougie (Algerije) op 23 juli 1923. (oo)

7. Karel Ledeganckstraat

Tussen de Blankenbergse steenweg en de Sint Pietersgroenestraat.

K. Ledeganck, Vlaams dichter (Eeklo 1905 - Gent 1847). Was vrederechter te Zomergem. In 1842 inspecteur L.O. Werk: De drie Zustersteden. Met Consciences Leeuw van Vlaanderen de merkwaardigste uiting van nationale romantiek. (WP)

8. Kan. Logghestraat

Tussen St.-Pietersmolenstraat en Oostendse steenweg.

Achiel Logghe was vanaf 1911 proost van de Gilde (Christ. sociale werken) te Brugge. (oo)

9. Karel Mestdaghstraat

Verbindt Sint Pietersstatiedreef met de Oostendse steenweg.

K. Mestdagh, Vlaams musicus (1850 -Brugge 1924). Werk: Vrijheidshymne; Groeninghecantate. (WP)

10. Peraltastraat

Zijstraat van de Kolvestraat.

Genoemd naar de bijgelegen hoeve Peralta, zijn Maison de Plaisance. De Spanjaard Francisco de Peralta bouwde in 1616 het huis 'De noodt Gods' in de Spanjaardstraat. (MC)

11. Julius Sabbekaai

Ligt op de linkeroever van de Coiseaukaai.

Zie onder Knokke.

12. Sint Hubrechtsmolenstraat

Nabij de Sint-Hubrechtskapel aan de Oostendse steenweg.

De kapel wordt al vernoemd in 1554. De heilige Hubert was omstreeks 105 bisschop van Maastricht, later van Luik. Patroon van de jagers. Op jacht ontmoette hij een hert met een kruis in het gewei. Hubert bekeerde zich. (MCS)

13. Sint Paulusstraat

Tussen Tempelhof en Potentestraat

Zie onder Knokke.

14 - 20. Sint Pietersgroenestraat - Sint Pieterskaai - Sint Pieterskerklaan - Sint Pietersmolenstraat - Sint Pietersstatiedreef, e.a.

Al deze straten kregen het voorvoegsel Sint Pieters voor hun oude naam naar aanleiding van de opslorping bij Brugge in 1899.

Sint Pieter of Petrus, eerst Simon geheten, was een van de eerste apostelen van Jezus. Hij was de eerste paus en werd met het hoofd omlaag gekruisigd te Rome. (WP)

21. L. van Gheluwestraat

Tussen Rustenburgstraat en Wijnenburgstraat.

Leo van Gheluwe was directeur van de Brugse muziekschool en van het Liberale ziekenfonds. Stichter van een Liberale vakbond. Toen het standbeeld van Jan van Eyck in 1878 werd ingehuldigd speelde men de van Eyckcantate van J. Sabbe getoonzet door van Gheluwe. (OB74)

22. Ev. Verachtertstraat

Deze straat ligt ten oosten van de Oostendse steenweg en ten westen van kasteel Tempelhof. Straatnaam sinds 1984.

Everard Verachtert (Tessengerlo 1873 - Schaarbeek 1955) was promotor van het Algemeen Nederlands. Leraar aan de Rijksmiddelbare school te Brugge. Gedenkplaat in de St.-Gilliskerkstraat te Brugge. (Straatn.Br.)

23. H. Waelputstraat

Tussen Rustenburgstraat en Wijnenburgstraat.

Henry Waelput was een collega van Leo van Gheluwe. Hij was directeur van de fransgezinde 'Réunion Musicale'

K. ZEEBRUGGE

1. Albert II - Laan

Vanaf de rotonde op de Leopold II dam naar zuid en naar oost.

Albert II van Saksen-Coburg volgde in 1993 zijn broer Boudewijn op als koning. (WP)

2. Minister Beernaertstraat

Loopt van de Loodswezenstraat naar de New Yorkklaan.

Zie onder nr. 5 te Knokke.

3. Lanceloot Blondeellaan

Laan? Er staat geen enkele boom langs. Loopt in een grote bocht omheen het Prins Filipisdok.

Lanceloot Blondeel, (Poperinge 1496 - Brugge 1561) Vlaams beeldhouwer. Maakte de schoorsteen van het Vrije te Brugge. Ontwierp na de verzanding van het Zwin een kanaal van Brugge naar de zee. Het kwam er nooit. Woonde in de St.-Jorisstraat te Brugge. Inluider van de renaissance te Brugge. (CG)

4. Frank Brangwynweg

Gepland maar niet aangelegd in de nieuwe Zeebrugse achterhaven.

Frank (Brugge 1867 -1956) was de zoon van Engelsman William Curtis

Brangwyn (1840 - 1907), architect en decorateur, die medewerkte aan de restauratie van de h. Bloedkapel. Frank, een Engelse Bruggeling was een talentrijke etser die stemmige impressies van Brugge maakte. (CG)

5. Caxtonstraat

Van de Pieter Troostlaan naar het Wielingendok.

William Caxton (ca 1422 - 1491), Engels ambassadeur van de 'Company of Merchant Adventurers' en drukker te Brugge. Drukte te Brugge het allereerste Engels boek, 'The Recueyell of the Hystories of Troy' (1475.) Verkeerde in de kring van Hans Memling.(WP)

6. Paul Jan Claysstraat

Nabij de Brittaniaterminal.

Paul Jan Clays (Brugge 1819 - Schaarbeek 1900). Begon als scheepsjongen. Was een talentvol marineschilder. Woonde vanaf 1862 te Brussel waar hij lid werd van de loge 'Les Vrais Amis de l'Union et du Progrès réunies'. (LP &CG)

7. Adrien de Gerlachestraat

Adrien de Gerlache de Gomery. Vlaams poolreiziger (Hasselt 1866 - Brussel 1934). Koopvaardijofficier op de Holland-Amerikalijn. Deed in 1898 - 1899 een ontdekkingsreis met de Belgica naar de Zuidpool. (WP)

8. Baron de Maerelaan

Deze laan, kortweg 'Den Boelvaar' genoemd loopt van de môle in de richting van Lissewege.

Zie onder Knokke.

9. Kapitein Fryattstraat

Deze straat loopt naast het sas tot aan de Strausbrug.

Engels koopvaardijkapitein. (1872 - Brugge 1916). Poogde met zijn schip, de SS. Brussels, in 1915 een Duitse U-boot te rammen. Ramde een paar maand later de U 33. In juni 1916 geënterd en opgebracht naar Zeebrugge. Ter dood veroordeeld en dezelfde dag gefusilleerd te Brugge. Begraven in Saint Paul's Cathedral. (WP)

10. Marcus Geeraardstraat

Brugs schilder en etser. (°1521) Graveerde in 1562 het bekende stadsplan van Brugge. Drieliuk in de O.L.V.kerk te Brugge, destijds begonnen door Berend van Orley. (CG)

11. Graafjansdijk

Zie onder Knokke.

12. Isabellalaan

De straat is genoemd naar de Isabellavaart die er langs loopt.

Zie onder Knokke.

13. J.F.Kennedylaan

Kaai op het Westhoofd.

John Fitzgerald Kennedy (1917 - 1963). Sinds 1961 president van de V.S. Vermoord te Dallas in 1963. (WP)

14. Admiraal Keyesplein.

Het admiraal Keyesplein, gewoon 'De môle' genoemd lag tussen de Baron de

Maerelaan en de Saint George-day wandeling. De naam werd later gegeven aan 'De Roende' in de wijk 'Zeemanshaard' tussen de Eiensluisstraat en de Westhinderstraat.

Vice-admiraal Roger lord Kees, bevelhebber van Dover Pakrol, was de man die het plan bedacht om de Zeebrugse havens, een nest van Duitse U-Boten, te blokkeren. De Raid greep plaats in de vroege ochtend van 23 april, Saint George day 1918 (schutspatroon van Engeland en naamdag van de koning). De raid lukte slechts gedeeltelijk. Een plan van de aanval staat in arduin bij het begin van de Saint George DAC-wandeling. (RDP46,70 en RH))

15. Leopold II-dam

Wordt gewoon de Muur of de Môle genoemd.

Leopold II van Saksen-Coburg-Gotha (1865 - 1909) was de tweede koning van België. Een vorst met grote ideeën, grote plannen, grote daden en grote gebreken. Onbegrepen door zijn ministers en ongeliefd door het volk. Schonk België de Onafhankelijke Congostaat als kolonie. Gehuwd met Maria Hendrika, aartshertogin van Oostenrijk. (WP)

16. Mercatorstraat

Van Stella Maris naar Baron de Maerelaan.

Wie bedoelt men hier. De man, of het schip. Mercator, eigenlijk Gerard Kramer (Rupelmonde 1512 - Duisburg 1594). Grondlegger van de moderne cartografie. Projectie van Mercator. Was in dienst van de hertog van Gulik te Duisburg. Er is een Belgisch schoolschip naar hem genoemd. (WP)

17. Thomas Morusstraat

Eigenlijk Thomas More. Engels humanist (1478 -1538). Schreef 'Utopia' over de beste regeringsvorm. Rijkskanselier van Hendrik VIII, weigerde in 1533 de koning als hoofd van de Church of England te herkennen en werd onthoofd. Heilig verklaard. Verbleef vaak te Brugge. (WP)

18. Alfred Ronsestraat

Ligt op de westelijke oever van het Kanaal van Schipdonk.

Alfred Ronse was schepen van de stad Brugge. Ijverde voor de zeehaven. Restaureerde smaakvol zijn huis 'De Drie Koningen' in de Naaldenstraat. (oo)

19. Saint Georges Dag-wandeling

Van de Zeedijk langs de oostelijke strandbaai.

Saint George of Sint Joris is de schutspatroon van Engeland. Sint Joris is ook een van de patronen van de boogschutters. Over hem is weinig bekend. Waarschijnlijk hoorde hij bij het Romeinse leger. Hij werd onder keizer Diocletiaan onthoofd in 303. Op zijn naamdag 23 april voerde admiraal Kees de raid op Zeebrugge uit in 1918. Aan het begin van de wandeling staat een figuratief kaartje in arduin dat deze raid in beeld brengt. (GZ2 326)

20. Sint Christianastraat

Van Stella Maris naar de Kustlaan.

Heilige die leefde onder Constantijn de Grote (4e eeuw na Cor.)Van haar wordt verteld dat zij door haar vroom leven als gevangene het volk en de koning van de Iberiërs bekeerde. Feest op 15 december. (WP)

21. Sint Donaasstraat

Loopt vanaf de Sint Donaaskerk parallel met de Kustlaan.

Donaas was bisschop van Reims omstreeks 309. Zijn lichaam werd later naar Brugge overgebracht. Feestdag 14 oktober. (WP)

22. Pieter Troostlaan

Parallel met de Saint George-wandeling.

Pieter Troost was hoofdingenieur bij Bruggen en Wegen bij het aanleggen van de haven.

23. Hendrik van Minderhoutstraat

Loopt van de Paul Jan Claysstraat naar de G. van Nieuwenhuysstraat

Schilder van groots opgezette haven- en stadsgezichten. (Rotterdam 1632 - Antwerpen 1696). Werkte vanaf 1652 te Brugge. Hij huwde met Margareta van den Broucke. (CG)

24. G. van Nieuwenhuysestraat

Loopt van de Izabellalaan naar de Heistlaan.

Brugs nijveraar. Ijverde voor de haven. Was in 1875 voorzitter van de 'Union Syndicale' en was eerste voorzitter van de Maatschappij der Brugse zeevaartinstellingen (1895 - 1904) (oo)

25. Margareta van Oostenrijkstraat

Loopt parallel met de Havenmondweg-zuid.

Landvoogdes der Nederlanden (Brussel 1480 - Mechelen 1530). Was meer bekommerd om de Habsburgse belangen dan om het nationaal welzijn. (WP)

26. Jozef Verschaveweg

Deze laan loopt van de Isabellalaan naar het Verbindingsdok.

Jozef Verschave was de hoofdingenieur van Bruggen en Wegen die de plannen ontwierp voor de indijking van het oostelijk schiereiland in de rede en de aanleg van de nieuwe dokken. Op 15 februari 1960 begon men aan de werken.

27. Henri Victor Wolvensstraat

Van de Paul Jan Claysstraat naar de Oostelijke dam.

Schilder (Brussel 1896 -) Leeft sinds 1930 te Brugge. Van hem is vooral 'Havendam te Zeebrugge' bekend . Bewaard in het Groeningemuseum. (CG)

Bibliografie

(LA)=Johan Ballegeer. Jean Parmentier, schilder van de stilte. In 'Liber Amicorum R. de Keyser', 1985.

(GZ)=Johan Ballegeer. Gids voor de Zwinstreek. De Standaard. Antwerpen, 19862

Johan Ballegeer. Index en analiticum op Rond de Poldertorens. Heemk. St-Guthago, 1999

(OB)= Johan Ballegeer. Het Oosten Brugge.

(RBW) = R. Blondeau, Wetenschap in de Vlaamse Beweging. 2001.

(CG)=Catalogus Groeninge

(MCS)=Lic. M. Coornaert. Sint Pieters op de Dijk tot 1899. Heemkr. van Coppenolle, 1972..

(MCK) =id. Knokke en het Zwin. Uitg. A.M. Ghekiere. Knokke, 1974

(MCH)=id. Heist en de Eiesluis. Uig. A.M. Ghekiere Knokke, 1976.

(MCW)=id. Westkapelle & Ramskapelle. Uig. A.M. Ghekiere. Knokke, 1981.

(MCD)=id. Dudzele en Sint Leraart. De Vrienden v.h. Ambacht Dudzele. 1985

(RDK)=René de Keyser. De Sint Kwintenskerk te Oostkerke. Oostkerke. 1989.

(AD)André Desmidt. Straatnamen te Knokke-Heist. 1 juni 1990. Pro manuscript. G. Devent. Kunstschilders te Knokke en te Heist, in Rond de Poldertorens XVII (1975)

(RH)=Raoul Hoornart. Zeebrugge, een stukje geschiedenis. Uig. Feestcomitee Zeebrugge. s.d.

(BE)=Danny Lannoy. Knokke en de Belle Epoque. Uig. De Distel. Knokke, 1993.

(KH)Danny Lannoy. Knokke, terugblik. Uig. De Distel. Knokke, 1998.

(LP)= L.J.Peellaert, La Représentation maçonnique dans les noms, des rues de Bruxelles.1982.

(o.o.)= oraal en ongewis

Fons Theerens. Chronologisch register Knokke-Heist. s.d.n.l.

(WP)= Winkler Prins Encyclopedie

Met dank aan: Louis De Keyser, (Oostkerke); Noël Geirnaert, (Brugge); Danny LannoyJacques Larbouillat, (Heist); Mevr. Y Parmentier-Lamote, (Oostkerke); Yves Roose (Brugge); Jan Hutsebout, (Damme); Rudy van Halewijn, (Heist).